

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว

แผนโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว

สัปดาห์ที่ 1

สถานที่ ที่บ้าน

กลุ่มเป้าหมาย

ครอบครัวเด็กที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด (เป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพียงคนเดียวดังต่อไปนี้ คือ บิดา มารดา สามิ หรือญาติ พี่น้องที่ มารดาได้กระบุว่ามีความผูกพันมากที่สุดกับมารดาผู้ป่วยเด็ก โรคหอบหืด โดยอยู่ในบ้านหลังเดียวกัน)

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง ถึง 2 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

ขั้นที่ 1 ขั้นสัมพันธภาพ

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยและครอบครัว
2. เพื่อทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการวิจัย
3. เพื่อชี้แจงหน้าที่ของผู้วิจัยและครอบครัว

ขั้นที่ 2 ขั้นประเมิน

1. เพื่อประเมินโครงสร้างครอบครัว
2. เพื่อให้ครอบครัวได้ระบายความรู้สึก ความวิตกกังวลและตระหนักถึงเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด
3. เพื่อค้นหาปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาค้นหาที่เคยปฏิบัติมา

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติ

1. เพื่อกระตุ้นให้ครอบครัวหาวิธีการสนับสนุนทางสังคมทั้ง 4 ด้าน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

1. เพื่อทบทวนบทบาทการให้การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว ทั้ง 4 ด้าน ตามที่ครอบครัวได้วางแผนหาแนวทางปฏิบัติไว้
2. เพื่อให้กำลังใจและสนับสนุนให้ครอบครัวคงไว้ซึ่งความสามารถหรือใช้วิธีการแก้ปัญหาต่อไป

สัปดาห์ที่ 3

สถานที่

ที่บ้าน

กลุ่มเป้าหมาย

ครอบครัวเด็กที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด (เป็นบุคคลเดียวกับในสัปดาห์ที่ 1)

ระยะเวลา

1 ชั่วโมง ถึง 2 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทการให้การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว
2. เพื่อประเมินติดตามการแสดงบทบาทการให้การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการแสดงบทบาท
3. เพื่อให้ครอบครัวคงไว้ซึ่งการแสดงบทบาทการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

โปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว

สัปดาห์ที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา
สัปดาห์ที่ 1 (ที่บ้าน) ขั้นที่ 1 ขึ้นสร้าง สัมพันธภาพ	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี ระหว่างผู้วิจัยและครอบครัว 2. ทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับ โครงการวิจัย	1. ผู้วิจัยไปพบครอบครัวที่บ้าน เมื่อไปถึงแสดงความเคารพ โดยการยกมือไหว้ ครอบครัวและกล่าวคำว่า “สวัสดีค่ะคุณ.....” กล่าวทักทายด้วยสวัสดีน้ำเย็นเย็น แจ่มใส แสดงท่าทีเป็นมิตร 2. กล่าวแนะนำตนเองกับครอบครัวว่า “ดิฉันชื่อจุฑารัตน์ เทียมวรรณ เป็นนิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว มหาวิทยาลัยบูรพา” “วันนี้คุณ.....เป็นอย่างไรบ้างคะ” “วันนี้ดิฉันมาตามที่คุณได้ไว้เพื่อให้ไปรณรงค์การสนับสนุนทางสังคมของ ครอบครัว เรามาทบทวนเกี่ยวกับโครงการวิจัยกันก่อนนะคะ” 1. ผู้วิจัยทบทวนวัตถุประสงค์การวิจัยว่า “การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ เป็น แนวทางช่วยเหลือครอบครัว พัฒนาความสามารถในการส่งเสริมความสามารถของ มารดาในการดูแลบุตร โรคหอบหืด” 2. ผู้วิจัยทบทวนขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยว่า “ในขั้นตอนของการวิจัย ต้องการ พบกันระหว่างผู้วิจัย และครอบครัวทั้งหมด 4 ครั้ง คือในสัปดาห์ที่ 1 จำนวน 2 ครั้ง	20 นาที หรือตาม สถานการณ์

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา
	3.ชี้แจงหน้าที่ของผู้วิจัยและ ครอบครัว 4.ให้ครอบครัวแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้วิจัย และครอบครัว	ครั้งที่ 1 ที่แผนกผู้ป่วยนอก คลินิกโรคภูมิแพ้ โรงพยาบาลพระพุทธบาท และครั้งที่ 2 ที่บ้าน หลังจากนั้น ในสัปดาห์ที่ 3 พบกันที่บ้านอีก 1 ครั้ง และในสัปดาห์ที่ 6 พบกันที่ แผนกผู้ป่วยนอก คลินิก โรคภูมิแพ้ โรงพยาบาลพระพุทธบาทเป็นครั้งสุดท้าย” 1. ผู้วิจัยชี้แจงบทบาทหน้าที่ของผู้วิจัยและครอบครัวว่า “ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษา ผู้สอน ผู้ประสาน ผู้แนะนำ แหล่งประโยชน์และเป็นผู้สนับสนุนให้ครอบครัวพัฒนาความสามารถในการส่งเสริม ความสามารถของมารดาในการดูแลบุตร โรคหอบหืด” “ครอบครัวทำหน้าที่เป็นผู้ค้นหาปัญหา ตัดสินใจและลงมือปฏิบัติในการแก้ไข ปัญหา” “ครอบครัวและผู้วิจัยร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ รวมทั้งมีการสร้าง เป้าหมายและหาแนวทางในการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว” 1. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ครอบครัวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้วิจัยและ ครอบครัว โดยใช้แนวคำถามว่า “คุณคิดว่าคุณเห็นด้วยกับการทำหน้าที่เหล่านี้หรือไม่”	

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา
ขั้นที่ 2 ขั้นประเมิน	1. เพื่อประเมินโครงสร้างครอบครัว 2. เพื่อให้ครอบครัวได้ระบายความรู้สึก ความวิตกกังวลและตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด	1. ผู้วิจัยดำเนินการพูดคุยซักถามประเมินเกี่ยวกับโครงสร้างของครอบครัวโดยใช้รูปแบบประเมินสุขภาพครอบครัวของแคลกรี่ Calgary Family Assessment Model (CFAM) (Wright & Leahey, 2000) ประกอบด้วย ■ ผังเครือญาติ (Genogram) ■ ตั้มพันธภาพภายในครอบครัว (Relationship diagram) ■ ตั้มพันธภาพภายนอกครอบครัวกับสิ่งแวดล้อม (Ecomap) ■ พัฒนาการครอบครัว ■ การแสดงบทบาทในครอบครัว 1. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ครอบครัวได้ระบายความรู้สึก ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด โดยใช้แนวคำถามว่า “ คุณคิดว่าเท่าที่ผ่านมาคุณรู้สึกอย่างไรกับการดูแลเด็กที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด ” 2. ผู้วิจัยกระตุ้นให้ครอบครัวตระหนักถึงความสำคัญของการครอบครัวในการพัฒนาความสามารถเพื่อไปส่งเสริมความสามารถของมารดาในการดูแลบุตร โรคหอบหืด โดยใช้แนวคำถามว่า “ คุณคิดว่าใครในครอบครัวที่สำคัญที่สุดในการช่วยเหลือ และส่งเสริมให้มารดาดูแลบุตร โรคหอบหืด ” (พร้อมให้ดู Genogram)	40 นาที หรือตาม สถานการณ์

ข้อปาดำที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา
	3. เพื่อค้นหาปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาคัดเคยปฏิบัติมา	“ยังมีใครอีกในฝั่งเครือญาตินี้ ที่ช่วยเหลือ และส่งเสริมให้มารดาดูแลบุตรโรค หอบหืดได้ และเขาทำอย่างไร” “แล้วคุณคิดว่า คุณมีความสำคัญอย่างไร” 1. ผู้วิจัยเปิด โอกาสให้ครอบครัวได้บอกเล่าประสบการณ์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการช่วยเหลือมารดาในการดูแลบุตรที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืดตามที่เคยทราบหรือที่เคย ปฏิบัติรวมทั้งปัญหาในการปฏิบัติ โดยใช้แนวคำถามว่า “เท่าที่ผ่านมามารดาเคยทราบหรือเคยปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือมารดาเกี่ยวกับ การดูแล บุตรที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืดหรือไม่อย่างไร” “อะไรที่ช่วยส่งเสริมให้คุณทำการช่วยเหลือมารดาเกี่ยวกับการดูแลบุตรที่เจ็บป่วย ด้วยโรคหอบหืด ได้สำเร็จ” “คุณมีปัญหา และอุปสรรคอย่างไรบ้าง ในการช่วยเหลือ มารดาเกี่ยวกับ การดูแล บุตรที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด” 2. ผู้วิจัยและครอบครัวร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ สร้างเป้าหมายและ หาแนวทางในการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว โดยใช้แนวคำถามว่า “คุณคิดว่า การที่มีเด็กโรคหอบหืดอยู่ในครอบครัว ใครในครอบครัวจะได้รับ ผลกระทบหรือความทุกข์ทรมานมากที่สุด”	

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา
ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติ	1. เพื่อกระตุ้นให้ครอบครัวหาวิธีการสนับสนุนทางสังคมทั้ง 4 ด้าน และเพื่อดูการเปลี่ยนแปลงในมารดาที่เป็นผลมาจากการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว	“อะไรที่ทำให้บุคคลนั้นทุกข์ทรมานหรือมีความยากลำบากในการดูแลมากที่สุด” “คุณมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนบุคคลคนนั้นให้พ้นจากความทุกข์ทรมานได้อย่างไร” “นอกจากที่คุณเล่ามาแล้ว ยังมีอะไรอีกบ้าง” 1. ผู้วิจัยกระตุ้นให้ครอบครัว คิด แสดงความรู้สึกและปฏิบัติแตกต่างจากที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยใช้คำถามเจาะลึกเพื่อให้ครอบครัวกล่าวถึงสิ่งอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้เล่าให้ผู้วิจัยฟัง โดยใช้แนวทางว่า “ นอกจากสิ่งที่เล่ามา คุณยังได้ทำอะไรอีกบ้างคะ ” 2. เมื่อครอบครัวตอบคำถามผู้วิจัย เช่น ดูแลช่วยเหลืองานบ้าน ผู้วิจัยได้ให้กำลังใจ กล่าวชมเชยและให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า “ การดูแลช่วยเหลืองานบ้านเป็นการสนับสนุนด้านทรัพยากรอย่างหนึ่งซึ่งการสนับสนุนด้านทรัพยากร หมายถึง การจัดหาสิ่งของเงินทอง ค่าใช้จ่าย การช่วยเหลือมารดาในการดูแลบุตร โรคหอบหืด และการทำหน้าทีแทนเมมมีรัฐประจำเป็น เช่น การช่วยเหลือทำงานบ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ การช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายในขณะดูแลบุตรที่โรงพยาบาล รวมทั้งการช่วยเหลือในการนำบุตรมาตรวจตามนัด ” 3. ผู้วิจัยกระตุ้นให้ครอบครัวได้กล่าวถึงวิธีการสนับสนุนด้านทรัพยากรที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้วเพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม โดยใช้แนวคำถามว่า	50 นาที หรือตามสถานการณ์

สัปดาห์ที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา
		“ นอกจากการดูแลช่วยเหลืองานบ้านแล้ว การสนับสนุนด้านทรัพยากร คุณคิดว่า คุณสมารถทำอะไรได้อีกบ้างคะ และจะทำอย่างไร” 4. ถ้าครอบครัวยังเล่าถึงการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวไม่ครบทั้ง 4 ด้าน คือ การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนด้านการ ยอมรับและเห็นคุณค่า และการสนับสนุนด้านทรัพยากร ผู้วิจัยใช้คำถามเจาะลึกลงไป แต่ละด้านทีละข้อคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ครอบครัวกล่าวถึงการสนับสนุนทางสังคมของ ครอบครัวให้ครบทุกด้าน โดยใช้แนวคำถามว่า “ (การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุน ด้านการยอมรับและเห็นคุณค่า และการสนับสนุนด้านทรัพยากร) คุณคิดว่าคุณสามารถ ทำอะไรได้อีกบ้างคะ” ทีละข้อคำถาม จนครบทุกด้าน 5. ถ้าครอบครัวยังไม่สามารถเล่าถึงการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวในแต่ละด้าน ได้ ผู้วิจัยยกตัวอย่างการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวทีละด้านดังนี้ “ การช่วยเหลือสนับสนุนดูแลมารดาอาจทำได้โดยการประทับประคอง ด้านอารมณ์ ของมารดาที่มีบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืด เช่นการให้ความรัก ความเข้าใจ ห่วงใย แสดง ความสนใจ และเอาใจใส่ หรือตั้งใจรับฟังเมื่อมารดาระบายความรู้สึกกับข้อข้องใจเกี่ยวกับ ปัญหาการเจ็บป่วยของบุตร รวมทั้งการให้คำปรึกษา โยน ให้กำลังใจ เมื่อมารดาที่มีความ วิตกกังวลเกี่ยวกับบุตรที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด ” “ คุณ ได้ช่วยเหลือสนับสนุนด้านนี้มากน้อยแค่ไหนอย่างไร ”	

อุปดาห์ที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
		“ที่คุณบอกว่าคุณทำ.....มารดาารู้สึกอย่างไรและมีปฏิกิริยา หรือตอบสนองอย่างไร” “การให้ความรู้เรื่องโรคหอบหืด ซึ่งอาจจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับ สาเหตุ อาการ การรักษา รวมทั้งการปฏิบัติการดูแลบุตร การให้คำชี้แนะมารดาเมื่อดูแลบุตร ไม่ถูกต้อง เพื่อให้มารดาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง โดยไม่กล่าวตำหนิ และกระตุ้นให้มารดาเรียนรู้และปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างถูกต้องเหมาะสมสม่ำเสมอ ตักเตือนให้ปฏิบัติตามแผนการรักษาและนำบุตรไปตรวจตามนัด รวมทั้งแนะนำถึงแหล่งให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่ เป็นประโยชน์ต่อการดูแลบุตรให้แก่มารดา เช่น สถานะที่ปรึกษา แหล่งข้อมูลความรู้เป็นต้น” “คุณได้ช่วยเหลือสนับสนุนด้านนี้มากน้อยแค่ไหนอย่างไร” “ที่คุณบอกว่าคุณทำ.....มารดาารู้สึกอย่างไร และมีปฏิกิริยา หรือตอบสนองอย่างไร” “การสนับสนุนด้านการยอมรับและเห็นคุณค่า ก็มีความสำคัญมากในการดูแลมารดาที่มีบุตรเจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด เช่น การให้ความสนใจการกระทำของมารดาในการดูแลบุตร การแสดงการยอมรับและเห็นด้วยในความคิด หรือการกระทำที่ถูกต้อง พูดให้กำลังใจว่ามารดาจะสามารถดูแลบุตร โรคหอบหืดได้ ได้ดี ไม่คัดค้านหรือตำหนิ หากมารดาต้องการที่พึ่งทางใจที่ไม่เกิดผลเสียต่อสุขภาพ เช่น การไปทำบุญดำนามนต์ หรือไปหาผู้ที่เคารพนับถือ รวมทั้งควรบอกให้มารดาทราบว่า มีมารดาคนอื่น ๆ ที่มีบุตร

สัปดาห์ที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา
		เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืดมีเรื่องกังวลใจในการดูแลบุตรเหมือนกัน” “คุณได้ช่วยเหลือสนับสนุนด้านนี้มากน้อยแค่ไหนอย่างไร” “ที่คุณบอกว่าคุณทำ.....มารดารู้สึกอย่างไร และมีปฏิกิริยา หรือตอบสนองอย่างไร” “สุดท้ายการสนับสนุนด้านทรัพยากร เป็นการช่วยเหลือมารดาในเรื่อง การจัดหาสิ่งของเงินทอง ค่าใช้จ่าย การช่วยเหลือมารดาในการดูแลบุตร โรคหอบหืด และการทำหน้าที่แทนเมื่อมีธุระจำเป็น เช่น การช่วยเหลือทำงานบ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ การช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่ายในขณะดูแลบุตรที่โรงพยาบาล รวมทั้งการช่วยเหลือในการนำบุตรมาตรวจตามนัด” “คุณได้ช่วยเหลือสนับสนุนด้านนี้มากน้อยแค่ไหนอย่างไร” “ที่คุณบอกว่าคุณทำ.....มารดารู้สึกอย่างไร และมีปฏิกิริยา หรือตอบสนองอย่างไร” 6. ผู้วิจัยให้ข้อมูลเพิ่มเติม ในรายละเอียดของการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว ด้านข้อมูลข่าวสาร โดยใช้คู่มือการดูแลเด็กวัย 1-6 ปีที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด เป็นสื่อ เพื่อให้ความรู้ครอบครัว เรื่อง โรคหอบหืด การรักษา รวมทั้งการปฏิบัติกรดูแลบุตรและแนะนำครอบครัวให้นำความรู้ที่ได้รับไปให้คำชี้แนะมารดาเมื่อดูแลบุตรไม่ถูกต้อง 7. ผู้วิจัยกระตุ้นให้ครอบครัวบอกถึงแนวทางการปฏิบัติกรสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวโดยใช้แนวคำถามว่า	

สัปดาห์ที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา
ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป	1. เพื่อทบทวนบทบาทการให้ การสนับสนุนทางสังคมของ ครอบครัว ทั้ง 4 ด้าน ตามที่ ครอบครัวได้วางแผนหา ครอบครัวได้วางแผนหา แนวทางปฏิบัติไว้ 2. เพื่อให้กำลังใจและสนับสนุน ให้ครอบครัวคงไว้ซึ่ง ความสามารถหรือใช้วิธีการ แก้ปัญหาต่อไป	“ การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวด้าน.....ที่ดูแลมา มีสิ่งไหนที่ คุณยังไม่ได้ทำและคุณคิดว่าคุณจะทำอย่างไร ” 1. ผู้วิจัยทบทวนบทบาทการให้การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว ทั้ง 4 ด้าน ตามที่ ครอบครัวได้วางแผนหาแนวทางปฏิบัติไว้ “ จากการศึกษาวิจัยและครอบครัวได้พูดคุยกันมา เราได้แนวทางในการสนับสนุน ทางสังคมของครอบครัว ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ ” 1..... 2..... 3..... 4..... 1. ผู้วิจัยเสริมแรงบวกให้กับครอบครัวด้วยการกล่าวชมเชย ให้กำลังใจเมื่อครอบครัว สามารถบอกถึงวิธีการให้การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวได้อย่างถูกต้อง และ เหมาะสมว่า “ ที่คุณบอกว่าคุณได้ทำ.....สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ดี แล้วคุณคิดว่ามารดาเด็กจะรู้สึก อย่างไร และมีปฏิกิริยา หรือตอบสนองอย่างไร ” (ทุกครั้งที่ครอบครัวได้พูดถึงกิจกรรม การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวที่ให้กับมารดาได้สำเร็จ ผู้วิจัยจะกล่าวชื่นชม)	10 นาที หรือตาม สถานการณ์

ลำดับที่	วัตถุประสงค์	วิธดำเนินการ	ระยะเวลา
		“ในสิ่งที่คุณยังไม่”ได้ทำและคิดว่าจะทำ มีโอกาสเป็นไปได้อะไรที่คุณจะทำ ลองทำดูนะ” 2. ผู้วิจัยกระตุ้นให้ครอบครัวรับรู้ ว่า ครอบครัวมีความสามารถที่จะแสดงบทบาท การให้การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวตามที่วางแผนไว้ต่อไปอย่างมี ประสิทธิภาพและกระตุ้นให้ทำต่อเนื่องทุกวัน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ “สิ่งที่คุณได้ทำมาแล้ว และสิ่งที่คุณคิดว่ากำลังจะทำได้ สิ่งที่คุณสามารถทำได้ คุณควรทำต่อไป และสิ่งที่คุณทำนี้ก็ยังสามารถทำได้อย่างต่อเนื่องทุกวัน” 3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ครอบครัวซักถาม หลังจากนั้นก็กล่าวขอบคุณครอบครัวให้ ความร่วมมือและนัดครอบครัวพบกัน ในสัปดาห์ที่ 3 ซึ่งห่างจากครั้งนี้เป็นเวลา 2 สัปดาห์	

สัปดาห์ที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา
สัปดาห์ที่ 3 (ที่บ้าน)	1. เพื่อทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทการให้การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว 2. เพื่อประเมินติดตามการแสดงบทบาทการให้การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการแสดงบทบาท	1. เมื่อผู้วิจัยไปถึงบ้าน ผู้วิจัยกล่าวทักทายครอบครัวด้วยสื่อน้ำเย็นเย็นในและใช้น้ำเสียงสุภาพอ่อนโยน 2. ผู้วิจัยทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท การให้การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้านตามที่ครอบครัวได้วางแผนหาแนวทางปฏิบัติไว้เมื่อสัปดาห์ที่ 1 ร่วมกับครอบครัว 1. ผู้วิจัยสอบถามครอบครัวถึงการแสดงบทบาทการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวโดยใช้แนวคำถามว่า “ คุณแสดงบทบาทการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว (ด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านการยอมรับและเห็นคุณค่า ด้านทรัพยากร) อย่างไร ” “ คุณมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ” “ คุณแก้ปัญหาอย่างไร ” 2. กรณีที่ครอบครัวสามารถแสดงบทบาท การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวได้ดี ผู้วิจัยเสริมแรงบวกให้กับครอบครัวโดยการกล่าวชมเชย และกระตุ้นให้ครอบครัวรับรู้ว่าครอบครัวมีความสามารถที่กระทำได้ว่า “ สิ่งที่คุณได้ทำมาแล้ว และสิ่งที่คุณคิดว่ากำลังจะทำ ผู้วิจัยเชื่อว่าคุณสามารถทำได้แล้วทำได้อีกต่อไปด้วย และสิ่งที่คุณทำนั้นก็ยังสามารถทำได้อย่างต่อเนื่องทุกวัน ” 3. กรณีที่ครอบครัวเกิดปัญหาในการแสดงบทบาทการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว แต่ไม่สามารถตัดสินใจกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาได้ ผู้วิจัยมีส่วนร่วมกับ	20 นาที หรือตาม สถานการณ์ 40 นาที หรือตาม สถานการณ์

สัปดาห์ที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา
	3.เพื่อให้ครอบครัวคงไว้ซึ่งการ แสดงบทบาทการสนับสนุน ทางสังคมของครอบครัวอย่าง เหมาะสมและต่อเนื่อง	ครอบครัวในการให้ข้อมูลเพิ่มเติมวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางในการแสดงบทบาท การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวในปัญหานั้น ๆ โดยใช้แนวคำถามว่า “ในสิ่งที่คุณไม่ได้ทำเช่น.....อะไรเป็นเหตุให้ใน 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา คุณไม่ได้ทำ” “คุณคิดว่าคุณจะแก้ปัญหาหรือหาวิธีการอย่างไรที่จะทำให้คุณทำได้ในเรื่องของ” 1. ผู้วิจัยทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท การให้การสนับสนุนทางสังคมของ ครอบครัวด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้านร่วมกับครอบครัวอีกครั้ง 2. ผู้วิจัยกระตุ้นให้ครอบครัวได้แสดงบทบาทการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว ต่อมารดาอย่างต่อเนื่องต่อไปทุกวัน เป็นเวลาอีก 3 สัปดาห์ 3. ผู้วิจัยประเมินโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว โดยใช้แนวคำถามว่า “คุณรู้สึกอย่างไรกับการเข้าร่วม โปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว ครั้งนี้” “คุณคิดว่าโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวครั้งนี้ ช่วยเหลืออะไร ได้บ้างในการดูแลบุตรที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด ภายในครอบครัวของคุณ” “คุณคิดว่าส่วนใดบ้างที่จำเป็นมาก ในโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคม ของครอบครัวครั้งนี้”	30 นาที หรือตาม สถานการณ์

สัปดาห์ที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา
		4. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณครอบครัวที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา 5. ผู้วิจัยบอกสิ้นสุดการเชื่อมสัมพันธ์ครอบครัวพบกัน เพื่อประเมินผลที่ โรงพยาบาลพระพุทธบาท ในสัปดาห์ที่ 6 ซึ่งห่างจากครั้งนี้เป็นเวลา 3 สัปดาห์ โดยเป็นวันที่ต้องนำเด็กมาตรวจตามนัด	

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ผลของโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว ต่อการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และความสามารถของมารดาในการดูแลบุตร โรคหอบหืด

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ทำขึ้นเพื่อศึกษา ผลของโปรแกรมการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว ต่อการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และความสามารถของมารดาในการดูแลบุตร โรคหอบหืด แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวน 41 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จำนวน 16 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความสามารถของมารดาในการดูแลบุตร โรคหอบหืด จำนวน 54 ข้อ

ลำดับที่.....□□1-2

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ เป็นข้อความที่ใช้สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของท่าน ครอบครัว และบุตรของท่านขอให้ท่านตอบข้อความต่อไปนี้ตามความเป็นจริง

ก. ข้อมูลมารดา

สำหรับผู้วิจัย

1. ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย..... ถนน.....
ตำบล อำเภอ จังหวัด
โทรศัพท์..... สถานที่ใกล้เคียง.....

2. อายุ ปี

□□3-4

3. สถานภาพสมรส

□5

[] 1. คู่

[] 2. หย่า

[] 3. แยกกันอยู่

[] 4. คู่สมรสเสียชีวิต

4. ศาสนา

□6

[] 1. พุทธ

[] 2. อิสลาม

[] 3. คริสต์

[] 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

5. อาชีพ

□7

[] 1. รับจ้าง

[] 2. แม่บ้าน

[] 3. เกษตรกร

[] 4. ค้าขาย

[] 5. รับราชการ

[] 6. รัฐวิสาหกิจ

[] 7. อื่น ๆ (ระบุ).....

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน บาท

□□□□8-12

7. ความเพียงพอของรายได้

☐13

- [] 1. ไม่เพียงพอ
[] 2. เพียงพอ
[] 3. เพียงพอและเหลือเก็บ

8. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐14

- [] 1. ไม่ได้รับการศึกษา
[] 2. ประถมศึกษา
[] 3. มัธยมศึกษาตอนต้น
[] 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย
[] 5. ปวช.
[] 6. ปวส.
[] 7.ปริญญาตรี
[] 8. สูงกว่าปริญญาตรี
[] 9. อื่น ๆ (ระบุ)

9. จำนวนปีการศึกษาทั้งหมด.....ปี

☐☐15-16

10. ลักษณะครอบครัวของท่าน

☐17

- [] 1. ครอบครัวเดี่ยว (ประกอบด้วย บิดา มารดา และบุตร)
[] 2. ครอบครัวขยาย (ประกอบด้วยบิดา มารดา บุตร และญาติพี่น้องอื่น ๆ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ฯลฯ)

11. สมาชิกในครอบครัวประกอบด้วย

☐18

- [] 1. บิดา มารดา และบุตร
[] 2. บิดา มารดา บุตรและญาติพี่น้องอื่น ๆ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ฯลฯ
[] 3. อื่นๆ (ระบุ)

12. มีใครบ้างในครอบครัวช่วยท่านดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืด

☐19

- [] 1. สามี
[] 2. ปู่ ย่า ตา ยาย ของบุตร
[] 3. อื่น ๆ (ระบุ)

13. ระยะเวลาในการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืด.....ปี

☐☐20-21

14. ความรู้สึกเป็นภาระในการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืด

☐22

- [] 1. ไม่มี [] 2. มี

15. ความรู้สึกทุกขั้รรมานในการดูแลผู้ป่วยด้วยโรคหอบหืด

[] 1. ไม่มี [] 2. มี

☐ 23

16. ความรู้สึกผิดหวังในการดูแลผู้ป่วยด้วยโรคหอบหืด

[] 1. ไม่มี [] 2. มี

☐ 24

17. ความรู้สึกมีความสุขในการดูแลผู้ป่วยด้วยโรคหอบหืด

[] 1. ไม่มี [] 2. มี

☐ 25

18. ความขัดแย้งกับครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยด้วยโรคหอบหืด

[] 1. ไม่มี [] 2. มี

☐ 26

19. ท่านเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคหอบหืดหรือการดูแล

จากแพทย์หรือพยาบาลมาก่อนหรือไม่

[] 1. ไม่เคย [] 2. เคย

☐ 27

20. มีบุตรคนอื่นเป็นโรคหอบหืด หรือเป็นโรคเรื้อรังอื่นๆ ที่ต้อง

เข้าโรงพยาบาลบ่อย ๆ หรือไม่ (กรณีที่มีบุตรตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป)

[] 1. ไม่มี [] 2. มี (ระบุ) โรค.....

☐ 28

ข. ข้อมูลของครอบครัว

21. อายุ ปี

☐ 29-30

22. เพศ

☐ 31

[] 1. ชาย [] 2. หญิง

23. สถานภาพสมรส

☐ 32

[] 1. คู่

[] 2. หย่า

[] 3. แยกกันอยู่

[] 4. คู่สมรสเสียชีวิต

24. ศาสนา

☐ 33

[] 1. พุทธ

[] 2. อิสลาม

[] 3. คริสต์

[] 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

25. อาชีพ

☐34

- [] 1. รับจ้าง
- [] 2. แม่บ้าน
- [] 3. เกษตรกร
- [] 4. ค้าขาย
- [] 5. รับราชการ
- [] 6. รัฐวิสาหกิจ
- [] 7. อื่น ๆ (ระบุ)

26. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน บาท

☐☐☐☐☐35-39

27. ความเพียงพอของรายได้

☐40

- [] 1. ไม่เพียงพอ
- [] 2. เพียงพอ
- [] 3. เพียงพอและเหลือเก็บ

28. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐41

- [] 1. ไม่ได้รับการศึกษา
- [] 2. ประถมศึกษา
- [] 3. มัธยมศึกษาตอนต้น
- [] 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย
- [] 5. ปวช.
- [] 6. ปวส.
- [] 7.ปริญญาตรี
- [] 8. สูงกว่าปริญญาตรี
- [] 9. อื่นๆ (ระบุ)

29. จำนวนปีการศึกษาทั้งหมด.....ปี

☐☐42-43

30. ความสัมพันธ์กับมารดาที่มีบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืด

☐44

- [] 1. บิดา/ มารดา
- [] 2. สามี
- [] 3. พี่/ น้อง
- [] 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

31. ระยะเวลาในการสนับสนุนให้มารดาดูแลบุตรป่วย
ด้วยโรคหอบหืด.....ปี

☐☐45-46

32. ความรู้สึกเป็นภาระในการสนับสนุนให้มารดาดูแลบุตรป่วย
ด้วยโรคหอบหืด

☐47

[] 1. ไม่มี [] 2. มี

ก. ข้อมูลของบุตร

33. เพศ

☐48

[] 1. ชาย [] 2. หญิง

34. อายุ ปี

☐49

35. เป็นบุตรคนที่

☐50

36. เริ่มมีอาการหอบครั้งแรกเมื่ออายุ ปี

☒51

37. ระยะเวลาที่เป็นโรคหอบหืด ปี

☐52

38. จำนวนครั้งของการเกิดอาการหอบใน 3 เดือนที่ผ่านมา ครั้ง

☐53

39. เคยเข้านอนโรงพยาบาลด้วยอาการหอบหืดหรือไม่

☐54

[] 1. ไม่เคย [] 2. เคย..... ครั้งๆ ละ..... วัน

40. ภาวะแทรกซ้อนหรือความเจ็บป่วยที่เคยเกิดขึ้นในระยะเวลา 3 เดือน

☐55

[] 1. ไม่เคย [] 2. เคย (ระบุ).....

(เช่น ไข้หวัด หลอดลมอักเสบ ปอดบวม หอบกำเริบต้องนอนรักษา
ในโรงพยาบาล เป็นต้น)

41. ยาที่ได้รับในปัจจุบัน (1 เดือนหลังสุด ดูจากบัตรตรวจโรค)

☐56

ยารับประทาน

ยาพ่นสูด

1. 1.

2. 2.

3. 3.

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามหมวดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวของท่านว่าตั้งแต่บุตรป่วยด้วยโรคหอบหืด ท่านได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในครอบครัวมากน้อยเพียงใด

2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 16 ข้อ ดังนี้

2.1 การสนับสนุนทางด้านอารมณ์	จำนวน 4 ข้อ(ข้อ 1-4)
2.2 การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร	จำนวน 5 ข้อ(ข้อ 5-9)
2.3 การสนับสนุนด้านการยอมรับและเห็นคุณค่า	จำนวน 3 ข้อ(ข้อ10-12)
2.4 การสนับสนุนด้านทรัพยากร	จำนวน 4 ข้อ(ข้อ13-16)

3. ในแบบสอบถามนี้

ท่านได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในครอบครัวมากน้อยเพียงใดขอให้ท่านตอบให้ตรงกับความรู้สึกและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวของท่านจริงๆ มากที่สุดเพียงข้อเดียวในจำนวนคำตอบที่มีให้เลือกคำตอบ 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

ได้รับมากที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมากที่สุด
ได้รับมาก	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมาก
ได้รับปานกลาง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวปานกลาง
ได้รับน้อย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก และการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อย
ไม่ได้รับเลย	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึก และการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการได้รับการสนับสนุน					สำหรับ ผู้วิจัย
		ได้รับ มาก ที่สุด	ได้รับ มาก	ได้รับ ปาน กลาง	ได้รับ น้อย	ไม่ได้ รับ เลย	
1.	การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ เมื่อท่านมีปัญหาไม่สบายใจเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของบุตรโรคหอบหืด ครอบครัวรับฟังท่านปรับทุกข์หรือ ระบายความรู้สึก						☐ S1
2.	ครอบครัวปลอดภัยและให้กำลังใจ เมื่อท่านรู้สึกท้อแท้						☐ S2
3.	ท่านได้รับความรักเอาใจใส่ และห่วงใย เสมอจากครอบครัว						☐ S3
4.	ครอบครัวทำให้ท่านรู้สึกอบอุ่นใจ มั่นใจ เมื่อท่านมีความวิตกกังวลหรือ กลัว						☐ S4
5.	การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร ท่านได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับ โรคหอบหืด การรักษา และอาการ แทรกซ้อนต่าง ๆ จากครอบครัว						☐ S5
6.	ท่านได้รับคำชี้แนะเมื่อมีปัญหา ในการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืด จากครอบครัว						☐ S6
7.	ครอบครัวให้คำชี้แนะเมื่อท่านดูแล บุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดไม่ถูกต้อง						☐ S7
8.	ครอบครัวคอยเตือนท่านเกี่ยวกับการ การนำบุตรไปตรวจตามแพทย์นัด						☐ S8
9.	ครอบครัวของท่านแนะนำถึงแหล่ง ที่ให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น สถานที่ รักษา แหล่งข้อมูลความรู้ เป็นต้น						☐ S9

ลำดับ	ข้อความ	ระดับการได้รับการสนับสนุน					สำหรับ ผู้วิจัย
		ได้รับ มาก ที่สุด	ได้รับ มาก	ได้รับ ปาน กลาง	ได้รับ น้อย	ไม่ได้ รับ เลย	
10.	การสนับสนุนด้านการยอมรับและเห็นคุณค่า ท่านได้รับความไว้วางใจจากครอบครัว ว่ามีความสามารถในการดูแลบุตร โรคหอบหืด						☐ S10
11.	ครอบครัวชมเชยท่านว่าดูแลบุตร ป่วยด้วยโรคหอบหืดได้ดี						☐ S11
12.	ครอบครัวให้การยอมรับว่าท่านเป็น บุคคลสำคัญในการเลี้ยงบุตร						☐ S12
13.	การสนับสนุนด้านทรัพยากร ครอบครัวช่วยเหลือทำหน้าที่ดูแลบุตร แทนท่าน เมื่อท่านมีธุระจำเป็น						☐ S13
14.	ครอบครัวให้ความช่วยเหลือท่าน เกี่ยวกับเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นอย่างดี						☐ S14
15.	ท่านได้รับความช่วยเหลือจาก ครอบครัวในการนำบุตรมาตรวจรักษา ที่โรงพยาบาล						☐ S15
16.	ครอบครัวช่วยแบ่งเบาภาระงานบ้าน (เพื่อให้ท่านมีเวลาพักผ่อน)						☐ S16

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืด

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามหมวดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความสามารถในการปฏิบัติการดูแลบุตรโรคหอบหืด

2.แบบสอบถามทั้งหมดมี 54 ข้อ ดังนี้

2.1 การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดที่จำเป็นโดยทั่วไปประกอบด้วยคำถาม 18 ข้อ (ข้อ 1 – 18) เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติการดูแลในเรื่องอาหาร อาภาส การขับถ่าย การนอนหลับ พักผ่อน การออกกำลังกาย และการเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น

2.2 การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดตามระยะพัฒนาการประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ (ข้อ 19- 28) เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติการดูแลในเรื่องการพึ่งพาตนเองอย่างเหมาะสมกับวัย การเล่น และการได้รับวัคซีน

2.3 การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดเมื่อมีภาวะการเบี่ยงเบนทางด้านสุขภาพ ประกอบด้วยคำถาม 26 ข้อ (ข้อ 29 – 54) เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติการดูแลในเรื่องการรับประทายยา การใช้ยาพ่น การหลีกเลี่ยงป้องกันจากสิ่งที่ทำให้บุตรเกิดอาการหอบ การมาตรวจตามนัด รวมทั้งการปฏิบัติเพื่อควบคุมป้องกันการเกิดอาการกำเริบของโรค

3. ในแบบสอบถามนี้

“ท่านได้ปฏิบัติตามข้อความเหล่านี้มากน้อยเพียงใด ขอให้ท่านตอบให้ตรงกับกรกระทำของท่านจริง ๆ มากที่สุดเพียงข้อเดียว ในจำนวนคำตอบที่มีให้เลือกคำตอบ 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

ทำมากที่สุด	หมายถึง กิจกรรมนั้นท่านได้ทำบ่อยทุกวัน หรือทำกิจกรรมนั้นเสมอเป็นกิจวัตร หรือทำกิจกรรมนั้นทุกครั้งเมื่อมีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น
ทำมาก	หมายถึง กิจกรรมนั้นท่านได้ทำบ่อยครั้ง แต่ไม่เป็นกิจวัตร หรือทำกิจกรรมนั้นเกือบทุกครั้งเมื่อมีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น หรือทำมากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนครั้งที่เกิดเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น
ทำบ้างไม่ทำบ้าง	หมายถึง กิจกรรมนั้นท่านทำบางครั้งไม่ทำกิจกรรมนั้นเท่า ๆ กัน เมื่อมีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น หรือทำและไม่ทำร้อยละ 50 ของจำนวนครั้งที่เกิดเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น
ทำน้อย	หมายถึง กิจกรรมนั้นท่าน ได้ทำนาน ๆ ครั้ง หรือทำกิจกรรมนั้นเพียงบางครั้งเมื่อมีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น หรือทำน้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนครั้งที่เกิดเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น
ไม่เคยทำเลย	หมายถึง กิจกรรมนั้นท่าน ไม่เคยทำเลย หรือไม่เคยทำกิจกรรมนั้นแม้มีเหตุการณ์เกิดขึ้น

ลำดับ	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		ทำ มาก ที่สุด	ทำ มาก	ทำบ้าง ไม่ทำ บ้าง	ทำ น้อย	ไม่ เคย ทำเลย	
1	ด้านการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืด ที่จำเป็นโดยทั่วไป ท่านให้บุตรรับประทานอาหารเช้า 5 หมู่ ทุกวัน						☐ C1
2	ท่านให้บุตรได้ดื่มน้ำ หรือนม หรือน้ำผลไม้ รวมกันประมาณ วันละ 5-6 แก้ว หรือ 1200-1500 ซีซี						☐ C2
3	ท่านดูแลบุตรให้มีการขับถ่ายทุกวัน						☐ C3
4	ท่านดูแลให้บุตร ได้นอนหลับวันละ 9-12 ชั่วโมง ในตอนกลางคืน						☐ C4
5	ท่านดูแลบุตรให้ได้นอนในห้องที่มีอากาศ ถ่ายเทได้สะดวกทุกวัน						☐ C5
6	ท่านให้บุตรนอนหนุนหมอน ห่มผ้าห่ม หรือนอนที่นอนชนิดที่ทำจากนุ่น						☐ C6
7	ท่านทำความสะอาดห้องนอน บริเวณ หลังตู้ เพดาน ช่องลม หน้าต่าง ด้วยผ้า ชุบน้ำบิดหมาด ๆ หรือใช้เครื่องดูดฝุ่น						☐ C7
8	ท่านทำความสะอาดผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม โดยการซักหรือนำไป ตากแดดทุกสัปดาห์						☐ C8
9	ท่านให้บุตรอยู่ด้วยเวลาท่านทำความสะอาด ขจัดฝุ่นในบริเวณบ้าน						☐ C9
10	ท่านเก็บสิ่งของต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตุ๊กตาที่ทำจากนุ่น ของเล่นต่างๆ ในห้องนอนบุตร						☐ C10
11	ท่านยอมให้บุตรเล่นตากแดด หรือตากฝน						☐ C11
12	เมื่อมีโอกาสท่านพาบุตร ไปเที่ยวหรือเล่น ในที่ที่มีอากาศสดชื่น ปลอดโปร่ง เช่น สวนสาธารณะ						☐ C12

ลำดับ	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		ทำ มาก ที่สุด	ทำ มาก	ทำบ้าง ไม่ทำ บ้าง	ทำ น้อย	ไม่ เคย ทำเลย	
13	ท่านจัดบ้านและสิ่งของต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบเก็บสิ่งของที่เป็อันตรายไว้ในที่ที่บุตรไม่สามารถหยิบมาเล่นได้						☐ C13
14	ท่านให้บุตรเล่นกับสัตว์เลี้ยงเช่น สุนัข แมว นก ฯลฯ						☐ C14
15	ท่านให้บุตรอยู่ใกล้หรือเล่นกับคนที่เป็หวัด น้ำูกไหล ไอ เจ็บคอ						☐ C15
16	ท่านหรือบุคคลในครอบครัวของท่านสูบบุหรี่ในบ้านหรือห้องนอนบุตร						☐ C16
17	ท่านสวมเสื้อผ้าหนา ๆ ให้บุตรเวลาอากาศเย็น						☐ C17
18	ท่านดูแลให้บุตรงดหรือลดกิจกรรมเมื่อสังเกตว่าบุตรมีอาการหอบ						☐ C18
19	ด้านการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดตามระยะพัฒนาการ ได้สอบถามน้ำหนักและส่วนสูงของบุตร โรคหอบหืดเมื่อมาพบแพทย์						☐ C19
20	ท่านให้บุตรได้รับการตรวจสุขภาพจากบุคลากรทางด้านสุขภาพทุกครั้ง ที่พาบุตรมารับวัคซีน						☐ C20
21	ท่านให้บุตรทำกิจวัตรประจำวันที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถ ของบุตร เช่น อาบน้ำ แต่งตัว รับประทานอาหาร ดื่มน้ำ แปร่งฟัน เป็นต้น						☐ C21
22	ท่านให้บุตรได้เล่นของเล่นต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยของบุตร						☐ C22
23	ท่านตำหนิบุตรในเวลาทีบุตรทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ได้ หรือทำได้อไม่ดี						☐ C23

ลำดับ	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		ทำ มากที่สุด	ทำ มาก	ทำบ้าง ไม่ทำ บ้าง	ทำ น้อย	ไม่ เคย ทำเลย	
24	ท่านคอยปลอบโยนให้บุตรสงบโดยเร็ว เวลาบุตรร้องไห้ หรือตกใจกลัว						☐ C24
25	ท่านเล่นิทาน หรือจัดหาหนังสือนิทาน ที่มีรูปภาพมาให้บุตรได้ดู						☐ C25
26	ท่านพูดคุยกับบุตร ชี้ชวนให้บุตรดูสิ่งของ ต่าง ๆ หรือคอยตอบคำถามเมื่อบุตรซักถาม						☐ C26
27	ท่านตามใจบุตรมาก ไม่เคยตำหนิหรือ ทำโทษเมื่อบุตรทำผิด						☐ C27
28	ท่านไม่ให้บุตรเล่นกับกลุ่มเพื่อน ๆ หรือ พี่น้องคนอื่น ๆ ในบ้าน						☐ C28
29	ด้านการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดเมื่อ มีภาวะการเบี่ยงเบนทางด้านสุขภาพ ท่านสนใจซักถามแพทย์ พยาบาล เกี่ยวกับ เรื่องโรค หรือการดูแลบุตรที่เป็นโรค หอบหืด เวลาพาบุตรมาตรวจหรือ เมื่อมีโอกาส						☐ C29
30	ท่านหาโอกาสพูดคุย ซักถาม และ แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับโรคและการ ดูแลบุตรโรคหอบหืดกับผู้ดูแลบุตร คนอื่น ๆ ที่มีบุตรเป็นโรคเดียวกัน						☐ C30
31	ท่านอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ หรือดูโทรทัศน์ รายการที่เกี่ยวกับโรค และการดูแลบุตร โรคหอบหืด						☐ C31
32	ท่านสังเกตอาการคัดจมูก ไอมาก จาม หายใจแรง และเร็ว หายใจมีเสียงครีคราด ที่อาจเกิดขึ้นกับบุตร						☐ C32
33	ท่านเตรียมยาขยายหลอดลมให้พร้อม ที่จะพ่นหรือให้บุตรรับประทานทันทีเมื่อมี อาการหอบไม่ว่าจะอยู่บ้านหรือไปที่อื่น						☐ C33

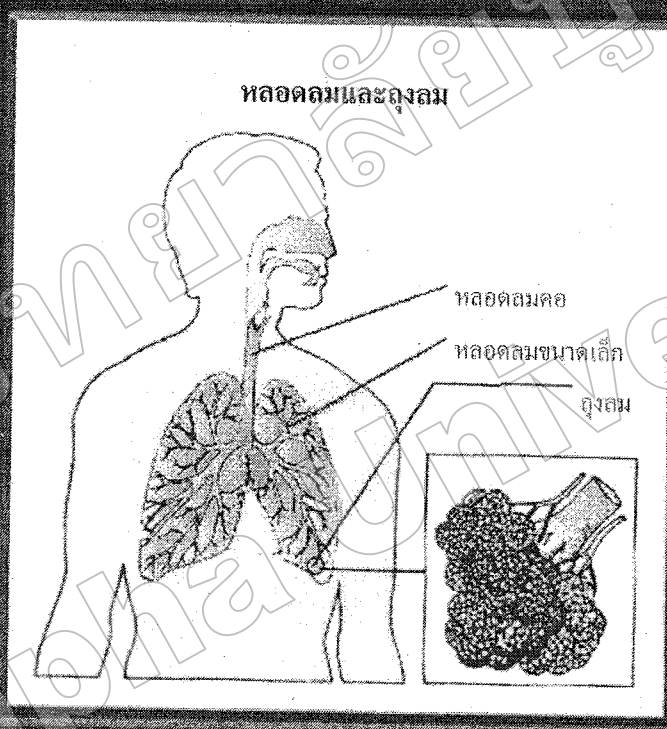
ลำดับ	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		ทำ มาก ที่สุด	ทำ มาก	ทำบ้าง ไม่ทำ บ้าง	ทำ น้อย	ไม่ เคย ทำเลย	
34	เมื่อบุตรมีอาการหอบ ท่านตื่นเต้นตกใจมาก และรีบพาไปพบแพทย์ทันทีโดยที่ไม่ได้ให้ ยายยายหลอดลม						☐ C34
35	ท่านให้ยายยายหลอดลมทันทีเมื่อสังเกตว่า บุตรเริ่มมีอาการหอบ หายใจเสียงดังหวีด ๆ						☐ C35
36	ท่านให้บุตรดื่มน้ำอุ่น เครื่องดื่มอุ่น ๆ เมื่อบุตรเริ่มมีอาการหอบ						☐ C36
37	ท่านให้บุตรดื่มน้ำเย็น ไอศกรีม เวลาบุตร มีไข้ หรือเป็นหวัด						☐ C37
38	ท่านให้บุตรรับประทานยาลดน้ำมูก ในขณะที่บุตรมีอาการหอบ						☐ C38
39	เมื่อบุตรมีอาการหอบมากแล้วท่านจึงเริ่ม พ่นยา หรือให้บุตรกินยายายหลอดลม						☐ C39
40	ท่านให้บุตรรับประทานยายายหลอดลม ตามขนาดและเวลาที่แพทย์กำหนด						☐ C40
41	ท่านซื้อยาจากร้านขายยาให้บุตร โรค หอบหืดรับประทานเองเมื่อมีอาการหอบ						☐ C41
42	ท่านสังเกตอาการข้างเคียง เช่น มือสั่น กระวนกระวาย คลื่นไส้ อาเจียน ที่อาจ เกิดขึ้นกับบุตร โรคหอบหืดเมื่อรับประทาน ยายายหลอดลม						☐ C42
43	ท่านปรึกษาแพทย์ก่อนที่จะให้บุตร งดรับประทานยารักษาโรคหอบหืด						☐ C43
44	ท่านให้บุตรนอนในท่าศีรษะสูง อุ้มพาดบ่า หรือนอนพบบนหมอน เมื่อบุตร มีอาการหอบ						☐ C44
45	ท่านพานบุตรไปพบแพทย์ทันทีเมื่อบุตร มีอาการนอนราบไม่ได้ กระวนกระวาย ซึมลงรับประทานอาหารหรือดื่มนมไม่ได้						☐ C45

ลำดับ	ข้อความ	ระดับปฏิบัติ					สำหรับผู้วิจัย
		ทำ มาก ที่สุด	ทำ มาก	ทำบ้าง ไม่ทำ บ้าง	ทำ น้อย	ไม่ เคย ทำเลย	
46	ท่านพาบุตรไปพบแพทย์ทันทีหลังพ้นยา ติดต่อกัน 3 ครั้ง หรือรับประทานยา ขยายหลอดเลือดไป 1 ชั่วโมงแล้ว อาการหอบของบุตรไม่ดีขึ้น						☐ C46
47	ท่านลืมหันดูบุตรกินยา หรือลืมหันยา ให้กับบุตรตามเวลา						☐ C47
48	เมื่อบุตรอาการดีขึ้นหรือไม่มีอาการหอบ ท่านจะลดขนาดยาพ้นสุด ชนิดป้องกัน อาการหอบลงเอง						☐ C48
49	เมื่อให้ยาขยายหลอดเลือดแล้วอาการหอบ ไม่ทุเลา ท่านได้ให้ยาซ้ำอีก ทุก 20 นาที ติดต่อกัน 3 ครั้ง						☐ C49
50	เมื่อพบว่าบุตรมีเสมหะมาก ท่านมีวิธีการ ดูแลเอาเสมหะออก						☐ C50
51	ท่านดูแลเช็ดตัวเปลี่ยนเสื้อผ้าให้ เมื่อบุตร ของท่านมีเหงื่อชุ่ม						☐ C51
52	ท่านจะไม่พาบุตรไปตรวจตามนัด ถ้าบุตร ไม่มีอาการหอบ						☐ C52
53	เมื่อเป็นหวัด ท่านไม่เข้าใกล้บุตร โรคหอบหืด						☐ C53
54	เมื่อไม่สบายใจ เครียด หรือวิตกกังวล จากการดูแลบุตร ท่านผ่อนคลายด้วยการทำ สมาธิ อ่านหนังสือ ฟังเพลง คุยโทรศัพท์ ฟังเพลง หรือระบาย พูดคุย กับสมาชิก ในครอบครัวหรือบุคคลอื่น ๆ						☐ C54

ภาคผนวก ก

คู่มือการดูแลเด็กวัย 1-6 ปีที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด

คู่มือการดูแลเด็กวัย 1-6 ปี ที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด

โดย... จุฬารัตน์ เกียมวรรณ
นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คำนำ

โรคหอบหืดเป็นโรคเรื้อรังที่พบบ่อยในวัยเด็ก โดยเฉพาะในเด็กวัย 1 - 6 ปี ซึ่งขึ้นกับต่อสภาวะโภชนาการ และพัฒนาการของเด็ก ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และการดำรงชีวิตในสังคมของเด็ก ถ้าเด็กได้รับการดูแลที่ถูกต้อง ก็จะสามารถควบคุมโรคไม่ให้มีอาการรุนแรง หรือไม่มีอาการหอบหืดได้

ครอบครัวเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดูแล ซึ่งในการดูแลเด็กที่ถูกต้องนั้น ครอบครัวต้องมีความรู้เกี่ยวกับโรคหอบหืด และการดูแลเด็ก คู่มือการดูแลบุตรวัย 1-6 ปี ที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด เป็นเอกสารที่ผู้จัดทำได้รวบรวมเนื้อหาต่างๆ เพื่อเป็นแนวทาง ให้ครอบครัวได้ทราบถึง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคหอบหืด ตลอดจนแนวทางการดูแลเด็กโรคหอบหืด ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้ จะทำให้ครอบครัว มีความรู้และสามารถลงมือปฏิบัติให้การดูแลเด็ก ที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืดในครอบครัวได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ด้วยความปรารถนาดี
นางสาวจุฑารัตน์ เทียมวรรณ
กุมภาพันธ์ 2547

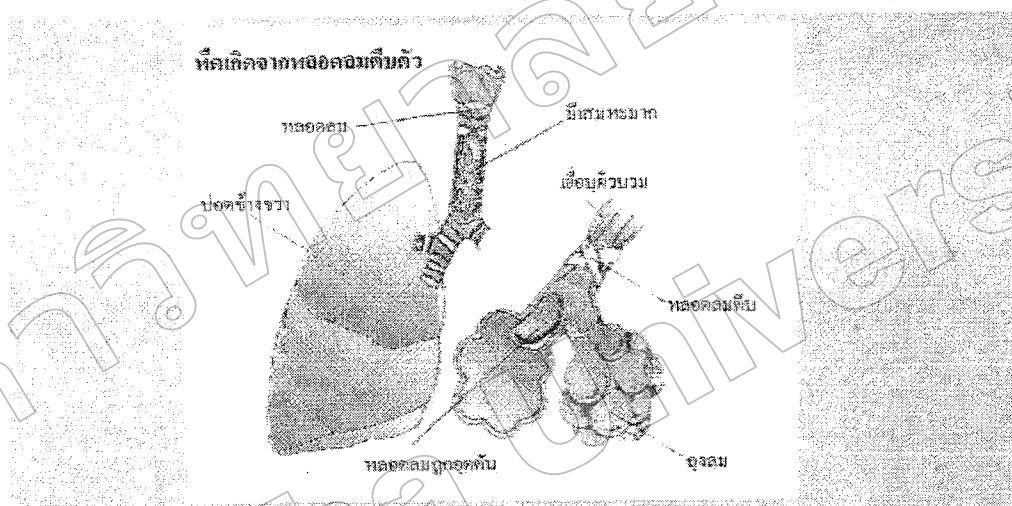
สารบัญ

	หน้า
โรคหอบหืดคืออะไร.....	2
โรคหอบหืดเกิดจากอะไร.....	3
โรคหอบหืดมีอาการอย่างไร.....	4
การรักษาและการใช้ยาในโรคหอบหืด.....	5
เมื่อเด็กเป็นโรคหอบหืดจะมีวิธีการปฏิบัติ	
กิจกรรมการดูแลอย่างไร.....	12
เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่อไปนี้ควรนำเด็กมาพบแพทย์ทันที.....	20
สรุป.....	20

โรคหอบหืดคืออะไร

โรคหอบหืด หมายถึง โรคที่มีความผิดปกติของทางเดินหายใจ มีการอักเสบเรื้อรัง ผลจากการอักเสบนี้จะทำให้เด็กป่วยมีอาการหายใจลำบากร่วมกับหายใจมีเสียงดัง แน่นหน้าอก ซึ่งอาการดังกล่าวอาจหายไปได้เองหรือภายหลังได้รับยาขยายหลอดลมโรคหอบหืดเป็นโรคที่ทำให้

1. ท่อทางเดินหายใจอุดตันจากการมีเสมหะมาก
2. มีการอักเสบของท่อทางเดินหายใจ ทำให้ท่อทางเดินหายใจบวมและตีบแคบ
3. ท่อทางเดินหายใจของเด็กป่วยที่เป็นโรคหอบหืดจะมีความไวต่อสิ่งกระตุ้น เช่น ควัน ฝุ่น อาหาร มากกว่าคนปกติ ซึ่งจะทำให้เกิดการหดเกร็งของหลอดลม จนเข้าออกไม่สะดวก

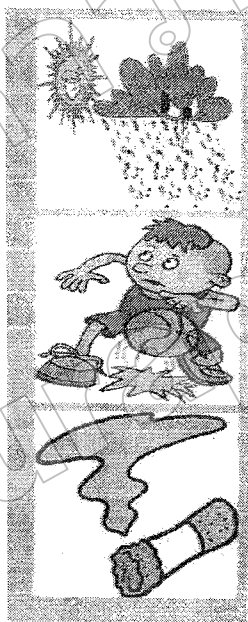
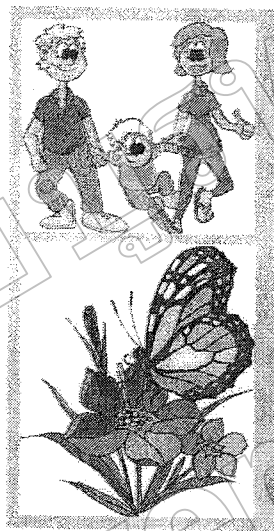
เมื่อเด็กเกิดอาการกำเริบจากการสัมผัสกับสิ่งกระตุ้นทำให้เกิดอาการ

1. กลัมนั้นหรือรอบ ๆ ท่อทางเดินหายใจบีบรัดตัวหดเกร็งทำให้ท่อทางเดินหายใจแคบลง
2. มีเสมหะเพิ่มมากขึ้นในท่อทางเดินหายใจ
3. ภายในท่อทางเดินหายใจบวม

โรคหอบหืดเกิดจากอะไร

การเกิดโรคหอบหืดมีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง ปัจจัยที่สำคัญได้แก่

1. พันธุกรรมมีส่วนเกี่ยวข้องในการเกิดโรคหอบหืดด้วย ประมาณ 50 - 60% พบว่าเด็กที่เป็นโรคหอบหืดนั้นมักมีประวัติญาติใกล้ชิดในครอบครัวเป็นโรคหอบหืด
2. การก่อภูมิแพ้ สารบางอย่างในสิ่งแวดล้อม อาจเป็นตัวกระตุ้นให้คนบางคนที่มีแนวโน้มแพ้ง่ายสร้างภูมิไวต่อสารนั้นขึ้น เมื่อได้รับสารนั้นเป็นจำนวนครั้ง ๆ และเป็นเวลานาน ๆ และมีโอกาสเกิดภูมิไวต่อสารนั้นขึ้นได้ คนที่มีกรรมพันธุ์ของโรคนี้จะสร้างภูมิแพ้ได้ง่ายกว่าคนอื่น สารที่ก่อภูมิแพ้ได้แก่ ฝุ่นภายในบ้าน ไรฝุ่นในที่นอน หมอนของเล่นที่มีขนฟู เกสรหญ้า เกสรวัชพืช เกสรดอกไม้ ฝุ่น ขนของสัตว์เลี้ยง (หมา แมว) ซากของแมลงต่าง ๆ เป็นต้น

3. ปัจจัยส่งเสริม ปัจจัยบางอย่างไม่ได้เป็นตัวทำให้เกิดโรคหอบหืด แต่เป็นตัวกระตุ้นทำให้ผู้ป่วยมีอาการหอบขึ้น ได้แก่

- การติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ การติดเชื้อไวรัส เป็นหวัด ทอนซิลอักเสบ หลอดลมอักเสบ สามารถที่จะกระตุ้นให้เด็กป่วยโรคหอบหืดมีสาเหตุการหอบหืดอย่างเฉียบพลันได้
- การเปลี่ยนแปลงของอากาศและฤดูกาล เช่น ความชื้น อากาศร้อนอบอ้าว อากาศเย็น การเปลี่ยนแปลงความกดอากาศอย่างรวดเร็ว เป็นสิ่งกระตุ้นให้เด็กป่วยเกิดอาการหอบขึ้นได้
- การออกกำลังกายมากเกินไป เด็กบางรายจะเกิดอาการหอบหืดเกิดขึ้นภายหลังการออกกำลังกายอย่างมาก เช่น การวิ่งแข่ง เล่นฟุตบอล หรือ การถีบจักรยาน

- สิ่งระคายเคืองหลอดลม ปัญหาสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดอาการหอบ ได้แก่ สารพิษในอากาศ ฝุ่นบ้าน ฝุ่นตามถนน หรือโรงงานควันจากท่อไอเสียรถยนต์ ควันไฟ ควันบุหรี่ กลิ่นสเปรย์ กลิ่นน้ำหอม กลิ่นยาฆ่าแมลง เป็นต้น
 - การเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ เป็นสาเหตุกระตุ้นให้เกิดอาการหอบขึ้นได้ เช่น ความเศร้าโศกเสียใจ ความโกรธ ความวิตกกังวล ความตื่นเต้นดีใจ ตกใจ
 - ยาหรือสารเคมีบางชนิด เช่น ยาฆ่าแมลง ผงซักฟอก น้ำยาทำความสะอาดพื้น หอมน้ำก็อาจทำให้เกิดหอบหืดได้
 - อาหารบางชนิดพบว่า ทำให้เกิดอาการหอบหืดได้ เมื่อเด็กป่วยรับประทานเข้าไป เช่น ไข่ นม อาหารทะเล กุ้ง ผลไม้แห้ง หรือเบียร์ เป็นต้น
- การเรียนรู้สิ่งกระตุ้นที่เด็กแพ้หรือไวทำให้ท่านป้องกันอาการกำเริบได้

โรคหอบหืดมีอาการอย่างไร

เด็กโรคหอบหืดจะแสดงอาการให้เห็นคือ

1. ไอ โดยระยะแรก ๆ จะไอแห้ง ๆ
2. ไอเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะกลางคืน และ เช้ามีด
3. ขณะหายใจออกจะได้ยินเสียงวี๊ด
4. หายใจลำบากออกแรงมากไม่ได้
5. แน่นหน้าอกผู้ป่วยจะต้องลุกนั่ง และเอนกายไปข้างหน้า
6. น้ำมูกและเสมหะมาก
7. หงุดหงิด กระสับกระส่าย

เด็กมีอาการต่างกันไปในแต่ละคน การรู้จักอาการนำจะช่วยให้ท่านช่วยจัดการดูแลในระยะแรก ๆ โดยปฏิบัติตนให้ถูกต้อง เช่น รับประทานยาฆ่าหอบหืด หรือพ่นยา ตามคำแนะนำของแพทย์ก็สามารถควบคุมอาการหอบไม่ให้รุนแรงต่อไปได้

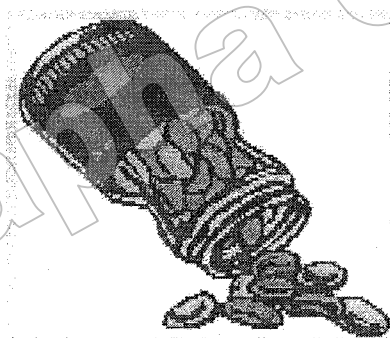

การรักษาและการไยยา ในโรคหอบหืด

เป้าหมายสำคัญในการดูแลรักษาเด็กป่วยโรคหอบหืด คือป้องกันการเกิด
อาการกำเริบ คงไว้ซึ่งการทำงานของปอดที่เป็นปกติ หรือใกล้เคียงปกติ

หลักในการรักษาโรคหอบหืด

1. หลีกเลี่ยงสิ่งที่แพ้และสิ่งกระตุ้นให้เกิดอาการหอบ
2. การรักษาโดยแพทย์จะฉีดสารที่เด็กแพ้เข้าไปในร่างกายของเด็ก ซึ่งจะใช้ปริมาณน้อยๆ แล้วเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ เพื่อให้ร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันต่อสารนั้น ๆ
3. การรักษาโดยการฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่เจ็บป่วยด้วยโรคหอบหืด โดยท่าน และครอบครัว ต้องเข้าใจถึงพยาธิสภาพของโรค การช่วยเหลือดูแลเด็กเวลาที่เกิดอาการหอบหืด วิธี การป้องกัน วิธีการให้ยาที่ถูกต้อง ทั้งยาสูด ยาพ่น ยากินขนาดต่าง ๆ รวมทั้งการ บริหารปอดอย่างถูกต้อง การไอและการหายใจที่ถูกต้อง ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้จะช่วยให้ ท่านและครอบครัวสามารถดูแล และช่วยฟื้นฟูสมรรถภาพของเด็กที่เจ็บป่วยด้วยโรค หอบหืดได้
4. การรักษาด้านจิตใจ ความผิดปกติทางจิตใจ อารมณ์ เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดอาการหอบหืดได้ ท่านและครอบครัวควรมีการส่งเสริมบรรยากาศในครอบครัวให้ เป็นบรรยากาศที่อบอุ่น มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน
5. การรักษาด้วยยา ยาที่รักษามีดังนี้

5.1 ยายยายหลอดลม ยากลุ่มนี้จะช่วยให้กล้ามเนื้อหลอดลมคลายตัว แบ่งเป็น

- กลุ่มยาที่ออกฤทธิ์เร็ว แพทย์จะให้ขณะเด็กเกิดอาการกำเริบ ยาไม่มีทั้งชนิดพ่นสุดคม พ่นละอองฝอย และยาขับประทาน เช่น

- เวนโทลิน (Ventolin)
- บริคานิล (Bricanyl) เป็นต้น

- กลุ่มยาที่ออกฤทธิ์ไม่เร็วนัก แพทย์จะให้ในเด็กป่วยเรื้อรัง ได้แก่ยาต่อไปนี้

- ทีโอฟีลลีน (Theophylline)
- ทีโอดอร์ (Theodur)
- นิวลีน (Neulin)
- ควิบรอน (Quibron)

ยากลุ่มนี้อาจทำให้เกิดอาการข้างเคียง คือ คลื่นไส้ ปวดศีรษะ อาเจียน เบื่ออาหาร ปวดท้อง ใจสั่น ถ้าให้ยาเกินขนาดมาก ๆ อาจเป็นอันตรายได้ ถ้ามีอาการเหล่านี้ ต้องบอกให้แพทย์ทราบ

5.2 ยาป้องกันอาการ ยากลุ่มนี้ไม่มีฤทธิ์ยายหลอดลม แต่มีฤทธิ์ทำให้หลอดลมของคนที่เป็นหอบหืดซึ่งไวต่อสิ่งกระตุ้นมาก สามารถทนต่อสิ่งกระตุ้นได้มากขึ้น ทำให้ไม่มีอาการหอบ ควรใช้ก่อนมีอาการและต่อเนื่องสม่ำเสมอตามแพทย์สั่ง ยาเหล่านี้จะออกฤทธิ์ช้าต้องใช้เวลา 1-2 สัปดาห์จึงเริ่มเห็นผล ยากลุ่มนี้ได้แก่

- ซาดีเตน (Zaditen)
- คีโตติเฟน (Ketotifen) เป็นต้น

5.3 สเตียรอยด์ เป็นยาออกฤทธิ์ลดการบวมและการอักเสบของเซลล์ผิวของปอดและหลอดลม ยากลุ่มนี้ได้แก่

- เพรดนิโซโลน (Prednisolone)
- บีโคไทด์ (Beclotide)
- ฟลุมิคอร์ต (Flumicort) เป็นต้น

ถ้ารับประทานติดต่อกันนาน ๆ จะเกิดผลข้างเคียง ที่อันตราย เช่น การเจริญเติบโตช้า กล้ามเนื้อค้ำกันของร่างกาย บวม ดังนั้นจึงควรใช้ยาในกรณีแพทย์สั่งเท่านั้น

การใช้ยาชนิดพ่นสูด

ยาชนิดพ่นสูดเป็นยาที่ออกฤทธิ์ดีมาก จะออกฤทธิ์เร็วเห็นผลภายใน 5-10 นาที ถ้าแพทย์พิจารณาให้ใช้ยาชนิดพ่นสูด ท่านต้องศึกษาวิธีการสูดยาอย่างละเอียดและปฏิบัติให้ถูกต้องเนื่องจากยาชนิดพ่นสูดถ้าใช้ไม่ถูกวิธี ยาจะเข้าสู่หลอดลมได้น้อย ทำให้ไม่ได้ผลเต็มที่

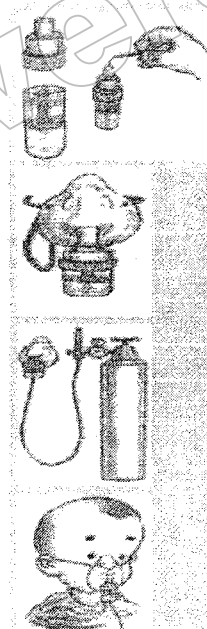

แพทย์ที่รักษาเด็กให้ใช้วิธีใดดังต่อไปนี้ลองศึกษาดูให้ละเอียด และปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนเพื่อให้การใช้อยามีประสิทธิภาพมากที่สุด

1. การใช้ยาขยายหลอดลมชนิดทำเป็นละอองฝอย

มีวิธีการใช้ดังนี้

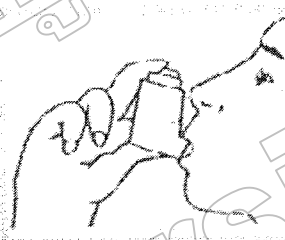
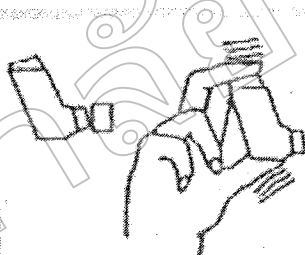
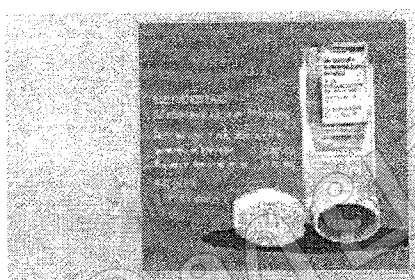
1. ก่อนใช้ต้องผสมยากับน้ำเกลือหรือมีด 0.9% ให้ได้ปริมาณรวมไม่ต่ำกว่า 4 มิลลิลิตร
2. ต้องกระเปาะพ่นยากับหน้ากากที่ครอบปากและจมูก
3. นำไปต่อกับเครื่องทำละอองฝอยหรือออกซิเจน ซึ่งเปิดอัตราการไหลของก๊าซประมาณ 6-8 ลิตร/นาที
4. ครอบหน้ากากบนปากและจมูก
5. ขณะพ่นยาควรใช้มือประคองกระเปาะพ่นยาไว้ เพื่อให้อุณหภูมิต่ำ และเคาะกระเปาะพ่นยาเป็นระยะ ๆ เพื่อไม่ให้ยาตกค้างในกระเปาะมากเกินไป

6. ฟันจนกระทั่งยาหมดกระเปาะและไม่เห็นหลอดออกมาจากกระเปาะ ใช้เวลาประมาณ 10 นาที
7. หลังใช้เสร็จควรทำความสะอาดโดยการล้างด้วยน้ำสบู่น้ำยาล้างจาน แล้วล้างด้วยน้ำสะอาด ปล่อยให้แห้งสนิทก่อนนำมาใช้ใหม่

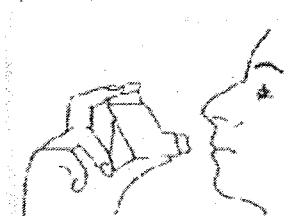
ยายายหลอดลมโดยวิธีนี้เป็นวิธีที่ได้ประสิทธิภาพในการขยายหลอดลมดีที่สุดวิธีนี้จำเป็นต้องใช้ที่โรงพยาบาลเนื่องจากต้องใช้เครื่องทำละอองฝอย หรือออกซิเจนเป็นตัวเป่าละออง

2. การใช้ยาชนิดพ่นสูดจากหลอดยาพ่นหรือโดยผ่านท่อ

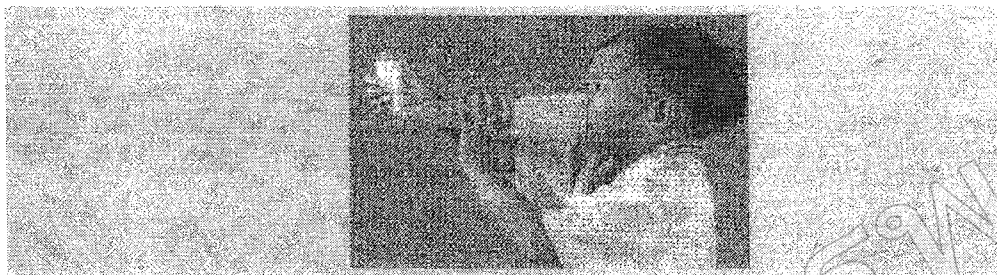

มีวิธีการใช้ดังนี้

1. เปิดฝาครอบกระบอกยา เขย่าขวดยา 4-5 ครั้ง
2. เช้าปากอมปากกระบอกพ่นดี เหยยหนึ่งเล็กน้อย
3. เป่าลมออกทางปากช้า ๆ และให้ยาวที่สุด
4. กดหลอดยาสูดลมหายใจเข้าช้า ๆ หลังกดหลอดยาและสูดลึก เพื่อให้ยาเข้าไปในหลอดลมได้มากที่สุด
5. หลังสูดจนเต็มปอดแล้ว ให้ถอนริมฝีปากจากกระบอกยาปิดปากไว้ กลั้นหายใจนับหนึ่งถึงสิบในใจแล้วผ่อนลมหายใจออกทางปากช้า ๆ
6. ทำซ้ำอีกตามจำนวนที่แพทย์สั่ง ควรให้ห่างจากครั้งแรกประมาณ 1 นาที

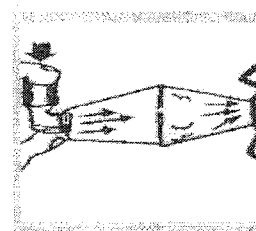
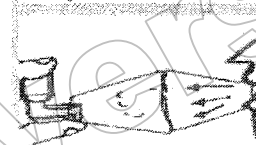

3. การใช้ยาชนิดพ่นสูดผ่านทางกระบอกกักยา

มีวิธีการใช้ดังนี้

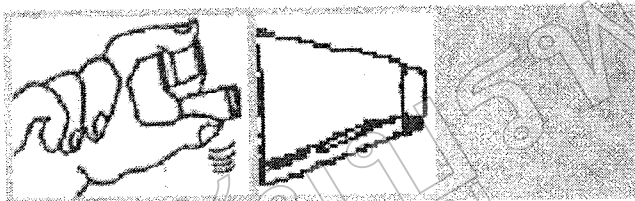
1. เปิดฝาครอบกระบอกยา
2. เขี่ยยาขวดยา 4-5 ครั้ง
3. ต่อหลอดยาเข้ากระบอกโดยตั้งหลอดยาขึ้น
4. ใช้ปากอมส่วนปากกระบอกไว้ แล้วสูดลม
เข้า-ออกทางปากช้า ๆ ลึก ๆ โดยจะได้ยินเสียง
ลั่นสีขาวของกระบอกบิดเปิดดังแฉก ๆ
ตามจังหวะการสูดเข้าออก
(กระบอกบางชนิดไม่มีลั่นบิดเปิด)
5. กดหลอดยาพ่น 1 ครั้ง ปล่อยหลอดยาจะกระจาย
อยู่ในตัวกระบอกภายใน
6. ให้เด็กสูดหายใจเข้าออกทางปาก ช้า ๆ ลึก ๆ
เป็นเวลา 10 วินาที หรือ นับหนึ่งถึงสิบในใจ
7. ทำซ้ำอีกตามจำนวนที่แพทย์สั่ง
ควรห่างจากครั้งแรกประมาณ 1 นาที
8. หลังใช้เสร็จควรทำความสะอาดกระบอกสูดยา
โดยการล้างด้วยน้ำสบู่ หรือน้ำยาล้างจาน
ตามด้วยน้ำสะอาด แล้วผึ่งให้แห้งสนิท

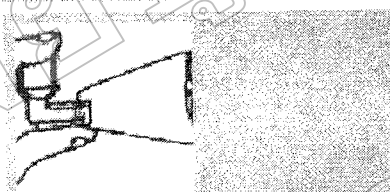
4. การใช้ยาชนิดพ่นสูดผ่านถ้วยพลาสติกหรือถ้วยกระดาษ

เป็นการประยุกต์ใช้ถ้วยพลาสติกหรือถ้วยกระดาษต่อกับกระบอกพ่นยา วิธีนี้
เหมาะสำหรับเด็กทารกและเด็กเล็กที่ยังสูดยาพ่นจากหลอดยาไม่ได้ ซึ่งมีวิธีการใช้ดังนี้

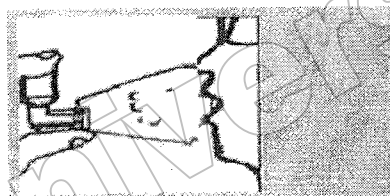
1. เปิดฝาด้านบนกระบอกยา เขย่าขวดยา 4-5 ครั้ง

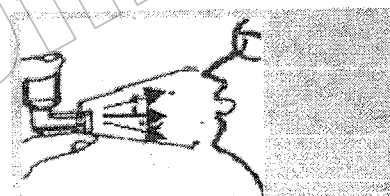
2. ต่อหลอดยาเข้ากับถ้วยพลาสติกหรือถ้วยกระดาษที่เจาะรูพอดีกับปากกระบอกยาพ่น

3. จับปากถ้วยครอบบนปากและจมูกของเด็ก

4. กดหลอดยาพ่น 1 ครั้ง ให้เด็กหายใจผ่านถ้วยเป็นเวลา 20 วินาที

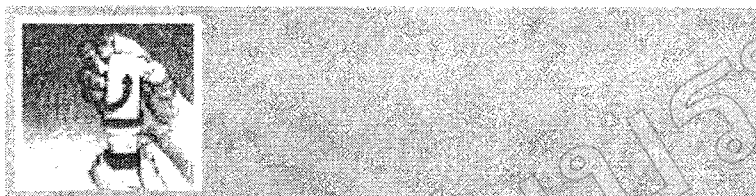

5. พ่นซ้ำอีกตามจำนวนที่แพทย์สั่ง ควรห่างจากครั้งแรกประมาณ 1 นาที

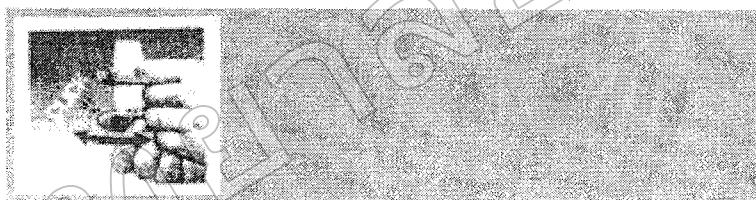
5. การใช้ยาชนิดฟันสูดที่ถูกเตรียมอยู่ในรูปผง (เทอร์บูเซเลอร์ และดิสก์เซเลอร์)

วิธีการใช้ดังนี้

1. คลายเกลียวแล้วเปิดฝาครอบหลอดยาออก
2. จับหลอดยาให้อยู่ในแนวตั้งตรงโดยให้ฐานสี่ที่จับอยู่ด้านล่าง

3. หมุนฐานสี่ที่จับจนสุดแล้วหมุนกลับที่เดิม จนได้ยินเสียงดังคลิก

4. ใช้ปากอมส่วนที่เป็นปากหลอด และสูดยาเข้าทางปากลึก ๆ
เร็วและแรง พร้อมกับกลืนหายใจ 10 วินาที

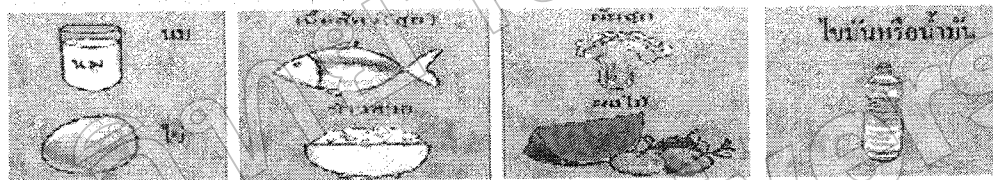

5. เอาหลอดยาออกจากปาก และแล้วจึงผ่อนลมหายใจออก
6. สูดซ้ำแบบเดิม 2 -3 ครั้ง จนแน่ใจว่ายาหมด แล้วปิดฝาครอบให้แน่น
7. ทำความสะอาดโดยเช็ดหลอดยาด้วยทิชชูแห้งหรือผ้าแห้งหรือผ้าเช็ดหน้า ห้ามล้างน้ำ
เพราะถ้าเปียกน้ำยาจะจับกันเป็นก้อนไม่สามารถพ่นเข้าหลอดลมได้

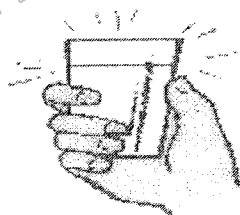
เมื่อเด็กเป็นโรคหอบหืด จะมีวิธีการปฏิบัติกิจกรรม การดูแลอย่างไร

● การดูแลที่จำเป็นโดยทั่วไป

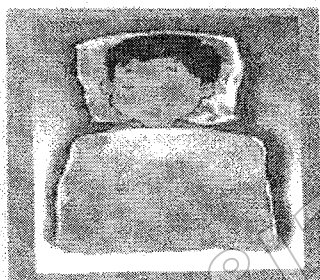
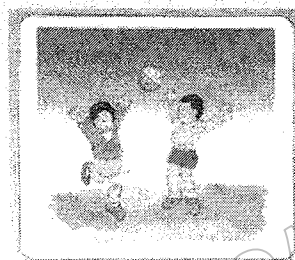
1. ดูแลให้เด็กรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ครบ 5 หมู่ทุกวัน (อาหาร 5 หมู่ ประกอบด้วย เนื้อ นม ไข่ ข้าว ไขมัน ผัก และผลไม้) เพื่อให้ร่างกายเจริญเติบโต แต่ควรสังเกตและหลีกเลี่ยงอาหารที่ก่อให้เกิดอาการแพ้ เช่น ถั่วลิสง ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วดำ ถั่วแดง ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วเหลือง (ไม่สะดวก) และอาหารที่มีนมผง ซึ่งกระตุ้นให้เกิดอาการหอบได้

2. ให้ดื่มน้ำ หรือนม หรือน้ำผลไม้ รวมกันประมาณ วันละ 5-6 แก้ว หรือ 1200-1500 ซีซี และควรดื่มน้ำอุ่นในขณะที่ยากาฬเย็น หรือมีการติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ เช่น เป็นหวัด น้ำมูกไหล ไอและเจ็บคอ เพื่อช่วยให้อาการติดเชื้อระบบทางเดินหายใจดีขึ้น ไม่กระตุ้นให้เกิดอาการหอบ

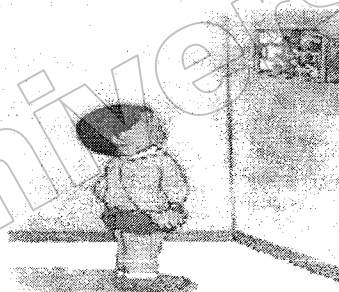

3. ให้เด็กออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของร่างกาย โดยมีการเล่น หรือออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอทุกวัน หรือ 2 - 3 ครั้ง/สัปดาห์ เช่น โยนลูกบอล เล่นลากจูง เป็นต้น ระวังระวังไม่ให้เด็กเล่นขณะที่มีแดดจัดหรือขณะฝนตก หรือเล่นมากจนเกินไป ผู้ดูแลต้องสังเกตถ้าเด็กเหนื่อยแล้วต้องหยุดพัก

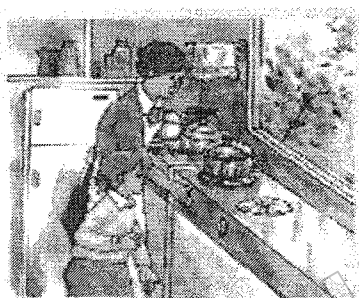
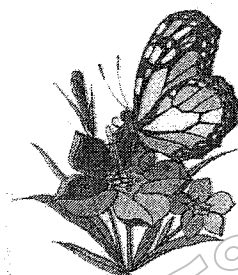
4. ให้เด็กได้พักผ่อนนอนหลับอย่างเพียงพอด้วยความต้องการของร่างกายอย่างน้อยวันละ 9 - 12 ชั่วโมง ในตอนกลางวันและนอนในตอนกลางคืน 1 - 2 ชั่วโมง เพื่อให้ร่างกายสดชื่น แจ่มใส อารมณ์ดี จะไม่หงุดหงิด

5. ป้องกันอุบัติเหตุหรืออันตรายต่าง ๆ โดยการจัดบ้าน และสิ่งของเครื่องใช้ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่วางสิ่งของเกะกะ จัดสิ่งของที่เป็นอันตราย เช่น มีด ของมีคมต่าง ๆ ไว้ในที่ที่ปลอดภัยหรือที่สูงที่เด็กไม่สามารถหยิบถึง

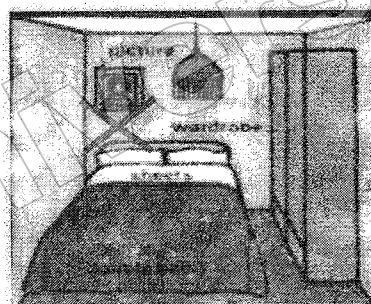
6. ไม่ควรเลี้ยงสัตว์มีขน เช่น สุนัข แมว นก กระต่าย ฯลฯ ไว้ในบริเวณบ้าน ถ้ามีสัตว์หรือแมลงตายภายในบ้านควรกำจัดออกไปโดยเร็วที่สุด

7. กรณีที่เด็กแพ้เกสรดอกไม้ ดอกหญ้า ไม่ควรปลูกระดักไม้ที่สงสัยว่าจะก่อให้เกิดการแพ้ และควรหลีกเลี่ยงการปลูกระดักไม้ในบ้าน เพราะจะทำให้เพิ่มฝุ่นละออง เพื่อรา ลปอร์ ต่าง ๆ ได้

8. ดูแลสอนให้เด็กหลีกเลี่ยงสิ่งระคายเคืองทางเดินหายใจ สิ่งที่เป็น และสิ่งกระตุ้นที่ก่อให้เกิดอาการหอบ เช่น ควันบุหรี่ ควันรถยนต์ ควันไฟ ฝุ่นตามบ้าน กลิ่นจากการประกอบอาหาร กลิ่นสี ยางมาแมลง และยากันยุง

9. ห้องนอนของเด็กควรดูแลความสะอาดโดยการซักผ้าปูที่นอน รวมทั้งบริเวณหลังตู้ เพดาน ช่องลม หน้าต่าง และควรเช็ดถูด้วยผ้าชุบน้ำหมาด ๆ หรือใช้เครื่องดูดฝุ่น ไม่ควรให้เด็กอยู่ด้วยขณะที่ทำความสะอาด ไม่ควรนำสิ่งของที่อาจเป็นที่สะสมของฝุ่น เช่น พรม ตุ๊กตามีขน หนังสือรูปภาพติดผนัง มาไว้ในห้องนอน

10. ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอนควรทำความสะอาดโดยการบิดฝุ่น และควรนำไปผึ่งแดดทุกสัปดาห์ หรือต้มในน้ำร้อนมากกว่า 55 องศาเซลเซียส นานมากกว่า 20 นาที เพื่อให้ตัวไรฝุ่นตาย หมอนและที่นอนไม่ควรใช้ชนิดที่อัดแน่นหรือขนสัตว์
11. ห้องนอนอาจใช้เครื่องปรับอากาศได้ ถ้าเด็กนอนแล้วไม่หอบมากขึ้น แต่ต้องทำความสะอาดที่กรองอากาศทุก 1-2 สัปดาห์

การดูแลตามระยะพัฒนาการ

ในเด็กที่เป็นโรคหอบหืดก็จำเป็นต้องดูแลในเรื่องของการเจริญเติบโตและพัฒนาการเหมือนกับเด็กปกติทั่วไปดังนี้

1. ด้านร่างกาย

พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ที่สำคัญ คือ การเคลื่อนไหวควรส่งเสริมให้เด็กได้เล่นลากจูง วิ่งกระโดดบนพื้น จัดหาจักรยานสามล้อไว้ให้เด็กเล่น และยอมให้ขึ้นลงบันไดโดยผู้ใหญ่คอยดูแลอย่างใกล้ชิด ถ้าเด็กเริ่มเหนื่อย มีอาการไอ หายใจหอบควรหยุดทันที ส่วนพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กที่สำคัญ คือ ทักษะการใช้มือจึงควรส่งเสริมให้เด็กได้ฝึกทักษะต่าง ๆ เช่น จับถ้วยโดยใช้สองมือ ใช้ช้อนตักอาหารได้ จับปากกาดินสอระบายสี และแสดงความชื่นชมเมื่อเด็กสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุนให้เด็กได้เล่นเป่าขลุ่ยหรือลูกโป่งเพื่อช่วยในการบริหารปอด เป็นต้น นอกจากนี้ ควรได้รับการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงและตรวจสุขภาพทุกครั้งที่มาเด็กไปรับวัคซีน

2. ด้านอารมณ์

พัฒนาการด้านอารมณ์ของเด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการขึ้นตามระดับวุฒิภาวะ และถ้าวัยนี้ อารมณ์ของเด็กจะมีหลายประเภท เช่น อารมณ์โกรธ อารมณ์กลัว เป็นต้น เมื่อเด็กตกใจกลัวหงุดหงิด โกรธ ท่านจะต้องเข้าใจปลอบโยนให้สงบโดยเร็วและไม่บังคับลูกจนเกินไป เพื่อไม่ให้เกิดอารมณ์รุนแรง ค่อย ๆ พูดและผ่อนคลาย ตอบคำถามลูกโดยไม่ดูหรือไม่แสดงความรำคาญเมื่อลูกถามอะไร ๆ หมั่นถามลูกพูดคุยชี้ชวนให้สนใจสิ่งต่าง ๆ ให้เด็กมีส่วนร่วมในการใช้ยานิรโทษสุด โดยยอมให้เด็กจับอุปกรณ์ในการพ่นยา อย่างใช้วิธีบังคับ เด็กจะยอมให้ความร่วมมือด้วยดี ไม่แสดงอาการตกใจ วิดกกังวล เมื่อเด็กมีอาการหอบ เพราะจะส่งผลต่อสภาพจิตใจของเด็ก

3. ด้านสังคม

เด็กจะเริ่มเรียนรู้ในการเล่นและเลียนแบบพ่อแม่ในการปฏิบัติกิจวัตรต่าง ๆ เช่น การอาบน้ำ แต่งตัว การรับประทานอาหาร ดื่มน้ำ แปรงฟัน เป็นต้น ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำอย่างอิสระ และได้มีการเคลื่อนไหวร่างกายอยู่เสมอ ให้เล่นของเล่นต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัย ให้มีโอกาสนพบกับคนแปลกหน้า โดยไม่ให้เกิดความตกใจกลัว พร้อมกับให้คำชมเชยเมื่อมีพฤติกรรมที่ถูกต้อง และเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นกับพี่น้อง กลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน หรือวัยใกล้เคียงกันและอาจจะชักชวนเพื่อนของเด็ก มาเล่นที่บ้านหรือพาไปเล่นที่บ้านเพื่อน ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีกิจกรรมการเล่นกับเพื่อนได้ตามปกติ

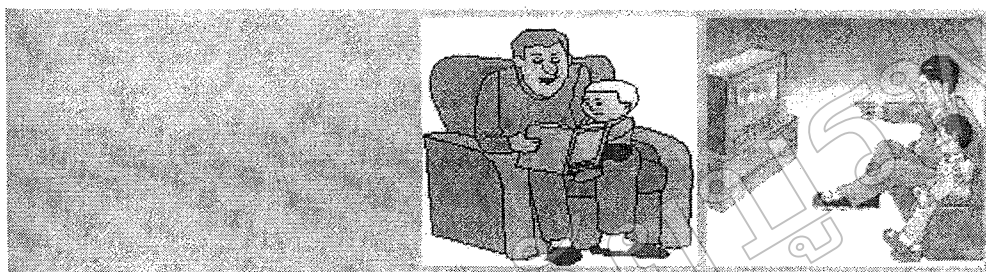

4. ด้านสติปัญญา / ภาษา

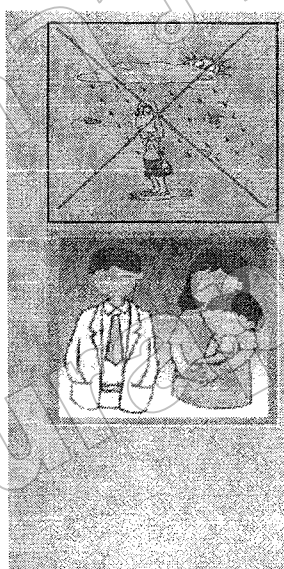
กระบวนการด้านสติปัญญา และภาษาของเด็กพัฒนาเร็วมากท่านควรส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก โดยอนุญาตให้เด็กเลือกกิจกรรมการเล่นเอง และมีการเล่นไหน หรือ จัดหาหนังสือนิทานที่มีรูปภาพมาให้เด็กดู ในขณะที่เด็กขวนควยควรให้ความสนใจ ตั้งใจฟัง และมีปฏิสัมพันธ์ด้วย ไม่ควรตัดบทหรือหยุดการคุยของเด็ก ท่านควรตอบคำถาม และให้ความหมายของคำ รวมทั้งบอกถึงเหตุผลง่าย ๆ ของการใช้ภาษา นับได้พบสุดกับเด็ก เมื่อเด็กพูดประโยคที่ฟังแล้วไม่ค่อยเข้าใจ ควรย้อนถามกลับ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องซึ่งจะช่วยให้เด็กตอบได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในระหว่างที่พูดคุยกับเด็กควรพูดช้า ๆ หรือ ช่วยเรียบเรียงคำพูดใหม่ ไม่ควรหัวเราะเมื่อเด็กแสดงความรู้สึกลอกมาหรือพูดผิด และไม่ควรแก้คำพูดของเด็ก ตลอดเวลาซึ่งอาจทำให้เด็กพูดน้อยลง

การดูแลเมื่อมีภาวะเบี่ยงเบนทางสุขภาพ

1. ครอบครัวควรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับโรคและการดูแลเด็ก โดยการซักถามจากแพทย์ พยาบาล หรือจากการอ่านหนังสือ คู่มือต่าง ๆ การฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ หรือพูดคุย แลกเปลี่ยน เกี่ยวกับความรู้และการดูแลเด็กกับบุคคลอื่น ๆ ที่มีเด็กป่วยเป็นโรคเดียวกันหรือคล้าย ๆ กัน

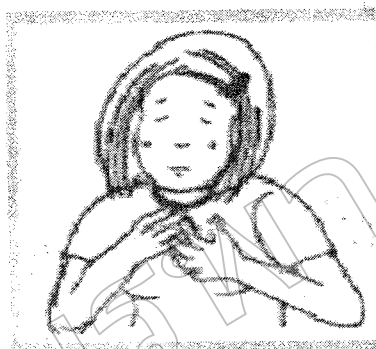

2. รับรู้ สนใจเนื้อหาของพยาธิสภาพ (การเกิดโรคหอบหืด) รวมทั้ง ผลที่กระทบต่อพัฒนาการของเด็ก และตั้งใจในการดูแลเด็ก ร่วมมือ ในการรักษา ยอมรับสภาพความเป็นจริงว่าโรคหอบหืดเป็นโรคเรื้อรัง ต้องใช้เวลานานในการรักษา และต้องได้รับการรักษาที่ต่อเนื่อง ควร ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดเมื่อเป็นหวัด โดยไม่ปล่อยให้หายเอง และพา เด็กมาพบแพทย์เมื่อไม่สบาย เช่น ไอ จาม มีไข้

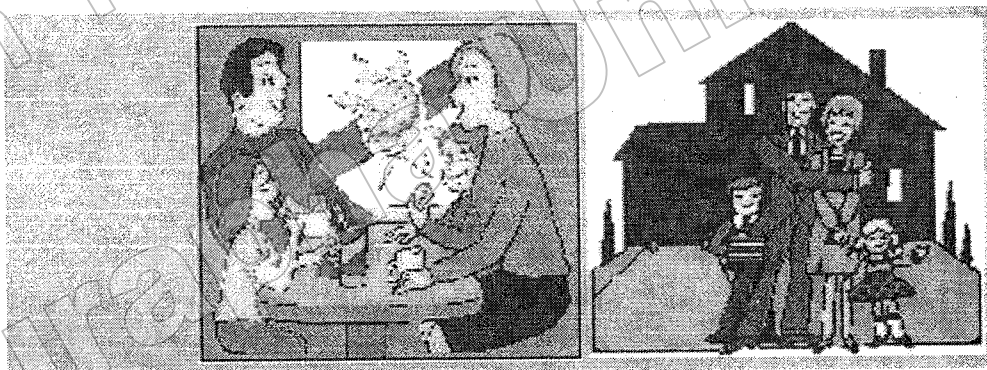

3. ปฏิบัติตามแผนการรักษาของแพทย์ และป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น โดยการดูแลรักษาร่างกายเด็ก ให้อบอุ่นอยู่เสมอ ระวังระมัดระวังร่างกายไม่ให้กระทบกับความเย็นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของอากาศโดยเฉพาะช่วงอากาศเย็นจัด โดยการสวมเสื้อผ้าหนา ๆ ปกปิดลำคอ หน้าอก ศีรษะ แขน ขา มือและเท้า สังเกตลักษณะอาการที่ผิดปกติ และ ลักษณะการขาดออกซิเจน เช่น เทนื่อยหอบ หายใจเร็ว เพื่อจะได้ ให้การช่วยเหลืออย่างทันด่วนที่ ควรนำเด็กมาตรวจตามนัดทุกครั้ง และ ปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ พยาบาล อย่างเคร่งครัด ไม่ซื้อยารักษา โรคหอบหืดมาใช้เอง และไม่เพิ่มหรือลดขนาดยาเองโดยไม่ปรึกษาแพทย์ ดูแลให้เด็กได้รับยาตามแผนการรักษาอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง และใช้ยา ชนิดพ่นสูดได้อย่างถูกต้องตามขนาดและวิธีการ

4. ดูแลและป้องกันความไม่สุขสบายจากผลข้างเคียงของการรักษา หรือจากการใช้ยารักษา ถ้าเป็นยาต้านการอักเสบชนิดพ่นสูดในกลุ่มสเตียรอยด์ จะมีอาการข้างเคียงที่พบได้ คือ การระคายเคืองบริเวณคอและหลอดลม การติดเชื้อราในช่องปาก เสียงแหบ ภาวะหลอดลมเกร็งจึงควรดูแลให้เด็กได้บ้วนปากทุกครั้งหลังได้รับยา สำหรับยาขยายหลอดลมชนิดรับประทานอาจมีอาการข้างเคียงที่เกิดขึ้นได้ คือ คลื่นไส้ อาเจียน กล้ามเนื้อกระตุก ปวดศีรษะ นอนไม่หลับ มือสั่น ใจสั่น หัวใจเต้นเร็วผิดปกติ เป็นต้น

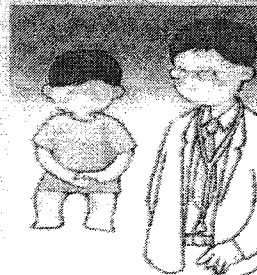
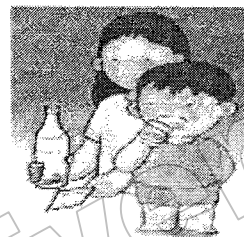
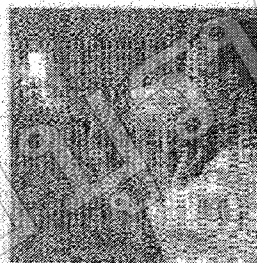

5. ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความเจ็บป่วย การรักษาของเด็ก และเพื่อคงไว้ซึ่งภาวะสมดุลของครอบครัว โดยสมาชิกในครอบครัวมีการส่งเสริมบรรยากาศในครอบครัวให้เป็นบรรยากาศที่อบอุ่น มีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน อาจมีการขัดแย้งบ้างแต่ต้องมีเหตุผล และรับฟังซึ่งกันและกัน มีการเผชิญปัญหาพร้อมกัน ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ทุกเรื่องและ มีวิธีการจัดการกับความเครียดอย่างเหมาะสม เช่น การทำสมาธิ อ่านหนังสือ ปลูกต้นไม้ ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง หรือระบายพูดคุยกับสมาชิกในครอบครัว หรือคนอื่น ๆ

การดูแลช่วยเหลือเมื่อเด็ก มีอาการนำไปสู่อาการหอบ

1. เริ่มต้นมารดาต้องรักษาสภาพจิตใจและความคุมอารมณ์ตนเองไม่ให้ตกใจกลัว
2. รับให้ยารักษาโรคหอบหืดหรือยาขยายหลอดลมทันที เมื่อสังเกตว่าเริ่มมีอาการหอบ หายใจเสียงดังวี๊ด ๆ โดยพ่นยาทุก 20 นาที ติดต่อกัน 3 ครั้ง
3. ควรจัดให้เด็กนอนในท่าที่สบาย ศีรษะสูง หรืออุ้มพาดบ่า หรือนอนฟุบ
4. ให้เด็กดื่มน้ำอุ่น เครื่องดื่มอุ่น ๆ น้ำผลไม้ หรือน้ำหวานจำนวนมากเพื่อให้เสมหะเหนียวขึ้น ขับออกได้ง่าย
5. เช็ดตัวด้วยน้ำอุ่น เปลี่ยนผ้าให้แห้ง สะอาด นุ่ม สบายตัว แล้วประคบหน้าอกของเด็ก
6. ถ้าอาการปกติให้พ่นยาต่อทุก 4 - 6 ชั่วโมง ต่อเนื่องกัน 1 - 2 วัน
7. ถ้าอาการยังไม่ปกติ หรือมีอาการกลับมามีอีกภายใน 3 ชั่วโมง ให้พ่นยาซ้ำได้ทุก 2 ชั่วโมง แล้วพาเด็กมาพบแพทย์ภายในวันนั้น
8. ถ้าอาการไม่ดีขึ้นเลย ให้พ่นยาซ้ำทันที แล้วรีบพาเด็กไปพบแพทย์โดยเร็ว
9. ไม่ให้เด็กรับประทานยาลดน้ำมูกในขณะที่เด็กมีอาการหอบ เพราะจะทำให้เสมหะเหนียวขึ้น ขับออกได้ยาก

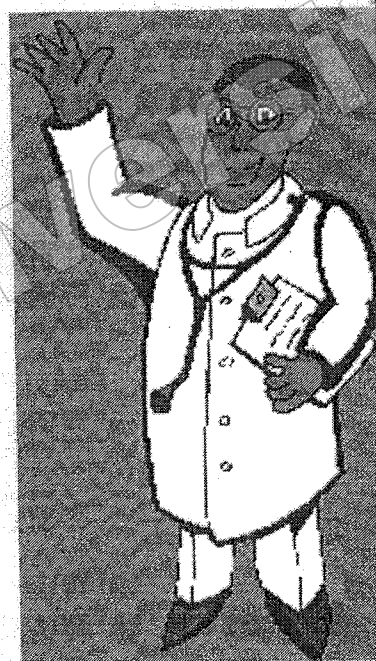

เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่อไปนี้ ควรนำเด็กมาพบแพทย์ทันที

1. กระวนกระวาย ซึม ในเด็กเล็กไม่ยอมกินข้าวหรือดื่มนม
2. ต้องออกแรงมากในการหายใจ และมีเสียงวี๊ดขณะหายใจออก
3. หายใจไม่ออกขณะพัก หรือนอนราบไม่ได้
4. หัวใจเต้นเร็วหรือเต้นช้ากว่าปกติ
5. หลังพ่นยาติดต่อกัน 3 ครั้ง ทุก 20 นาที
หรือหลังให้เด็กรับประทานยาฆ่าเชื้อครบประมาณ 1 ชั่วโมงแล้วอาการไม่ดีขึ้น

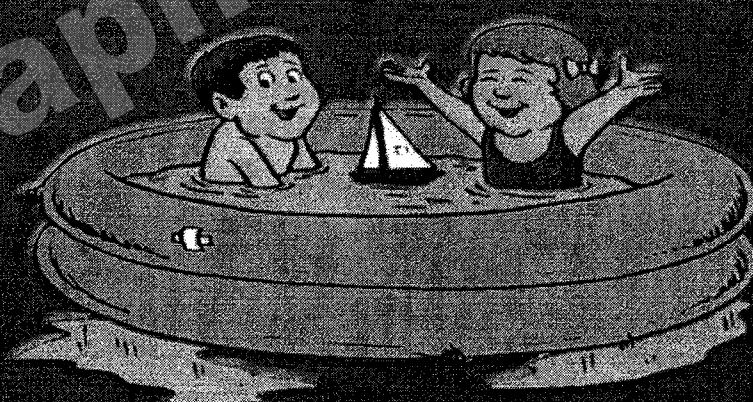
สรุป

โรคหอบหืดสามารถควบคุมให้มีอาการ
ทุเลาได้ หากมีการปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง และ
สม่ำเสมอ โดยการดูแลสุขภาพร่างกายของเด็กให้
แข็งแรง รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ครบถ้วน
นอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอ ออกกำลังกาย
อย่างสม่ำเสมอ และไม่ทำให้เกิดอาการหอบ ต้อง
สังเกตสิ่งกระตุ้นที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดอาการ
หอบและหลีกเลี่ยงสิ่งนั้น รับประทานยาและพ่นยา
ตามคำแนะนำของแพทย์ มาตรวจตามที่แพทย์
นัดสม่ำเสมอ สิ่งเหล่านี้จะช่วยควบคุมการเกิด
อาการของโรคหอบหืดได้ และสามารถดำเนิน
ชีวิตได้ตามปกติ

บรรณานุกรม

- ปกิต วิษยานนท์. (2539). ไรฝุ่นและสารแพ้จากตัวไรฝุ่น สารแพ้ที่สำคัญที่สุดในการก่อให้เกิดโรคหอบหืดในเด็กไทย. สารศิริราช, 48(8), 719 - 721.
- ปกิต วิษยานนท์, สุภิญญา ไหลกาจ, & เกียรติ รักธรรม. (บรรณาธิการ). (2541). Allergy 2000's. ตำราโรคภูมิแพ้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ปกิต วิษยานนท์. (2543). แนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรคหืดในผู้ป่วยเด็กของประเทศไทย พ.ศ. 2543. วารสารกุมารเวชศาสตร์, 39(2).
- มนตรี ตูจินดา. (2541). โรคหอบหืดในเด็กในปกิต วิษยานนท์และคนอื่นๆ. Allergy 2000's ตำราโรคภูมิแพ้. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- มุกดา หวังวิวงศ์. (2539). โรคหอบหืด. ใน สุจิตรา นิยมานันต์ และประมวญ สุนทร (บรรณาธิการ). ปัญหาโรคเด็กที่พบบ่อย. (หน้า 283 - 299). กรุงเทพฯ : บริษัท ดีไซน์ จำกัด.
- ลดาวลัย ประทีปชัยกุล. (2545). การพยาบาลเพื่อส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย. (พิมพ์ครั้งที่ 1). สงขลา : อิลลวดิเพรส.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริกุล เกิดสมนึก. (2541). การบริหารยาแผนแบบผอมละอองในเด็ก. วารสารชมรมพยาบาลกุมารเวชศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2(1), 20 - 23.
- สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2543). คู่มือพ่อแม่สำหรับ "การอบรมเลี้ยงดูเด็ก 3 ปี ถึง 5 ปี". นนทบุรี : กระทรวงสาธารณสุข.
- อัมพรพรรณ จิราบุตร. (2542). โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง : การดูแลตนเองและการฟื้นฟูสภาพ. ขอนแก่น : โรงพิมพ์ศิริกัณฑ์อภัย.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก ง
รายละเอียดรายด้าน

1. ข้อมูลการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และความสามารถของมารดา ในการดูแลบุตรโรคหอบหืด

1.1 ข้อมูลการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจาก ครอบครัวรายด้านและโดยรวม ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

ตัวแปร	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล
การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวรายด้าน						
การสนับสนุนทางด้านอารมณ์	3.93	.73	มาก	4.69	.40	มากที่สุด
การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร	3.37	.74	ปานกลาง	4.31	.50	มาก
การสนับสนุนทางด้านการยอมรับและเห็นคุณค่า	3.82	.70	มาก	4.58	.40	มากที่สุด
การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร	4.00	.69	มาก	4.61	.36	มากที่สุด
การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวโดยรวม	3.75	.59	มาก	4.53	.32	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลอง มีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม จากครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจาก ครอบครัว โดยรวม เท่ากับ 3.75 ($SD = .59$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านยกเว้นด้านการ สนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ตามลำดับ ดังนี้ การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางด้านทรัพยากร เท่ากับ 4.00 ($SD = .69$) การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางด้านอารมณ์ เท่ากับ 3.93 ($SD = .73$) และการ รับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางด้านการยอมรับและเห็นคุณค่า เท่ากับ 3.82 ($SD = .70$) โดยการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับปาน กลาง มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวเท่ากับ 3.37 ($SD = .74$) ส่วนหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวโดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวโดยรวม เท่ากับ 4.53 ($SD = .32$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านยกเว้นด้านการสนับสนุนทางด้าน ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว อยู่ในระดับมาก ที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมตามลำดับดังนี้ การรับรู้การสนับสนุน

ทางสังคมจากครอบครัวทางด้านอารมณ์ เท่ากับ 4.69 ($SD = .40$) การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางด้านทางด้านทรัพยากร เท่ากับ 4.61 ($SD = .36$) และมีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางการยอมรับและเห็นคุณค่า เท่ากับ 4.58 ($SD = .40$) โดยมีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เท่ากับ 4.31 ($SD = .50$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวรายด้านและโดยรวม ของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

ตัวแปร	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล
การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวรายด้าน						
การสนับสนุนทางด้านอารมณ์	4.09	.86	มาก	4.14	.86	มาก
การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร	3.14	.78	ปานกลาง	3.22	.70	ปานกลาง
การสนับสนุนทางการยอมรับและเห็นคุณค่า	3.78	.78	มาก	3.92	.76	มาก
การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร	3.99	.56	มาก	4.09	.50	มาก
การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวโดยรวม	3.71	.58	มาก	3.80	.55	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มควบคุม มีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวโดยรวม เท่ากับ 3.71 ($SD = .58$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านยกเว้นด้านการสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมตามลำดับดังนี้ การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางด้านอารมณ์ เท่ากับ 4.09 ($SD = .86$) การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางด้านทรัพยากร เท่ากับ 3.99 ($SD = .56$) และการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางการยอมรับและเห็นคุณค่า เท่ากับ 3.78 ($SD = .78$) โดยมีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เท่ากับ 3.14 ($SD = .78$) ส่วนหลังการทดลอง กลุ่มควบคุม มีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวโดยรวม เท่ากับ 3.80 ($SD = .55$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านยกเว้นด้านการสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร มี

ค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ตามลำดับดังนี้ การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางด้านอารมณ์ เท่ากับ 4.14 ($SD = .86$) การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางด้านทางด้านการทรัพยากร เท่ากับ 4.09 ($SD = .50$) และการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางการยอมรับและเห็นคุณค่า เท่ากับ 3.92 ($SD = .76$) โดยการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวทางด้านข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวเท่ากับ 3.22 ($SD = .70$)

1.2 ข้อมูลความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืด

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดรายด้านและโดยรวม ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

ตัวแปร	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ความสามารถของมารดาในการดูแลบุตร โรคหอบหืด						
รายด้าน						
การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดที่จำเป็นโดยทั่วไป	3.90	.41	ทำมาก	4.60	.23	ทำมากที่สุด
การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดตามระยะพัฒนาการ	4.00	.37	ทำมาก	4.62	.20	ทำมากที่สุด
การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดเมื่อมีภาวะ						ทำมาก
การเบี่ยงเบนทางด้านสุขภาพ	3.79	.33	ทำมาก	4.57	.20	ที่สุด
ความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืด						
โดยรวม	3.87	.29	ทำมาก	4.59	.17	ที่สุด

จากตารางที่ 10 พบว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดโดยรวม อยู่ในระดับทำมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดโดยรวม เท่ากับ 3.87 ($SD = .29$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรค

หอบหืดอยู่ในระดับต่ำมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืด ตามลำดับดังนี้ การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดตามระยะพัฒนาการ เท่ากับ 4.00 ($SD = .37$) การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดที่จำเป็นโดยทั่วไป เท่ากับ 3.90 ($SD = .41$) และการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดเมื่อมีภาวะการเบี่ยงเบนทางด้านสุขภาพ เท่ากับ 3.79 ($SD = .33$) ส่วนหลังการทดลอง กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดโดยรวม อยู่ในระดับต่ำมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดโดยรวม เท่ากับ 4.59 ($SD = .17$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดอยู่ในระดับต่ำมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืด ตามลำดับดังนี้ การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดตามระยะพัฒนาการ เท่ากับ 4.62 ($SD = .20$) การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดที่จำเป็นโดยทั่วไป เท่ากับ 4.60 ($SD = .23$) และการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดเมื่อมีภาวะการเบี่ยงเบนทางด้านสุขภาพ เท่ากับ 4.57 ($SD = .20$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดรายด้านและโดยรวม ของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

ตัวแปร	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืด						
รายด้าน						
การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดที่จำเป็นโดยทั่วไป	3.94	.41	ต่ำมาก	4.11	.43	ต่ำมาก
การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดตามระยะพัฒนาการ	4.00	.42	ต่ำมาก	4.07	.42	ต่ำมาก
การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดเมื่อมีภาวะ						
การเบี่ยงเบนทางด้านสุขภาพ	3.90	.37	ต่ำมาก	4.03	.38	ต่ำมาก
ความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืด						
โดยรวม	3.93	.35	ต่ำมาก	4.07	.36	ต่ำมาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ก่อนการทดลอง กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดโดยรวม อยู่ในระดับต่ำมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดโดยรวม เท่ากับ 3.93 ($SD = .35$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบ

หืดอยู่ในระดับต่ำมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดตามลำดับดังนี้ การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดตามระยะพัฒนาการ เท่ากับ 4.00 ($SD = .42$) การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดที่จำเป็นโดยทั่วไป เท่ากับ 3.94 ($SD = .41$) และการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดเมื่อมีภาวะการเบี่ยงเบนทางด้านสุขภาพ เท่ากับ 3.90 ($SD = .37$) ส่วนหลังการทดลอง กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดโดยรวม อยู่ในระดับต่ำมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดโดยรวม เท่ากับ 4.07 ($SD = .36$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดอยู่ในระดับต่ำมาก โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถของมารดาในการดูแลบุตรโรคหอบหืดตามลำดับดังนี้ การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดที่จำเป็นโดยทั่วไป เท่ากับ 4.11 ($SD = .43$) การดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดตามระยะพัฒนาการ เท่ากับ 4.07 ($SD = .42$) และการดูแลบุตรป่วยด้วยโรคหอบหืดเมื่อมีภาวะการเบี่ยงเบนทางด้านสุขภาพ เท่ากับ 4.03 ($SD = .38$)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก จ
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทราวดี เขียวพิเชฐ	ภาควิชาการพยาบาลครอบครัว คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศนี ประสภิตติคุณ	ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิไล เกิดผล	ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
แพทย์หญิงพรทิพย์ ประสงค์	นายแพทย์ 8 แผนกกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลพระพุทธบาท สระบุรี
อาจารย์สุมาลี เมืองหนู	ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพระพุทธรบาท สระบุรี